

ASKOLA

Monninkylän hautausmaa

Mahdollisen hautausmaa-alueen arkeologiset koetutkimukset

7.–11.6.2010

Ulrika Köngäs

MUSEOVIRASTO

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohteen nimi:	Askola Monninkylän hautausmaa
Mj. rekisteri tunnus:	1000012636
Kunta:	Askola
Tutkimuksen laatu:	Arkeologinen koekaivaus
Ajoitus:	Historiallinen aika
Peruskartta:	302201 Askola
Koordinaatit (YKJ)	Tutkimusalueen keskipiste: pkoo: 6710100, ikoo: 3419900
ETRS-TM35FIN –tasokoordinaatit:	Tutkimusalueen keskipiste: N 6707824.133, E 419763.056
Tutkimuslaitos:	Museovirasto, rakennushistorian osasto (MV/RHO)
Tutkija:	FM Ulrika Köngäs
Kenttätyöaika:	7.-11.6.2010
Tutkitun alueen laajuus:	Yht. noin 430 m ²
Rahoittaja:	KymppiRakenne Oy
Kustannusarvio:	8050 €
Löydöt:	KM 2010037:1–25
Mustavalkonegatiivit:	MV/RHO:20–28
Digitaalikuvat:	MV/RHO 217916: 1–19
Asiaa koskevat MV:n lausunnot:	Diaarinro. 157/304/2010
Tutkimushistoria:	Pesonen, Petro 2008: Askola - keskustaajamien osayleiskaava-alueen inventointi. Museovirasto, arkeologian osaston arkisto
Alkuperäinen raportti:	Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto (MV/RHOA)
Kopiot (3 kpl):	KymppiRakenne Oy Askolan kunta Porvoon museo

Tiivistelmä

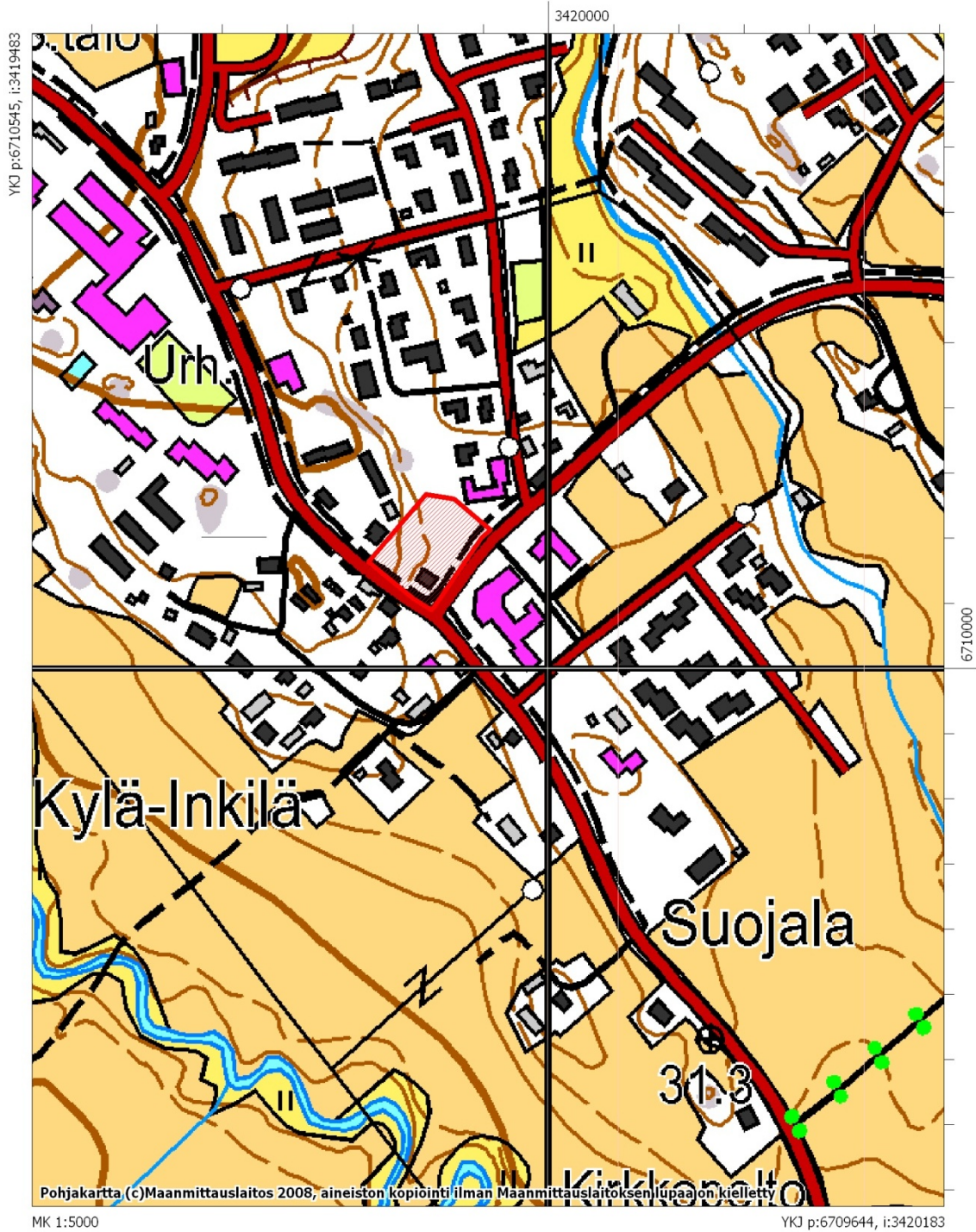
Askolan Monninkylässä suoritettiin arkeologiset koetutkimukset mahdollisella hautausmaa-alueella 7.-11.6.2010. Tutkimusalueelta kerrotaan löytyneen ihmisen luita nykyisin puretun rakennuksen perustustöitä tehdessä. Lisäksi alue sijaitsee Monninkylän keskiaikaisella kylätontilla. Paikalle on suunnitteilla rakentaa uudisrakennus sekä paikoitusalue. Rakennustyöt kattavat lähes koko 2500 m² laajan tonttialueen. Tutkimusten tavoitteena oli paikantaa mahdollinen hautausmaa-alue, tarkastaa onko tontilla säilynyt keskiaikaiseen kylätonttiin liittyviä arkeologisesti arvokkaita rakenteita tai kerroksia, sekä määritellä mahdollisten jatkotutkimusten tarve. Tutkimusten kustannuksista (noin 8050 €) vastasi KymppiRakenne Oy.

Tutkimusalueelle kaivettiin yhteensä 10 koeojaa. Alueen länsiosasta, koeojasta 3 löydettiin kolme hautausta, jotka ajoittuvat todennäköisesti 1600-luvulle. Hautausmaa-alue rajautui hiekkaiselle kumpareelle tutkimusalueen länsiosaan. Koeojista 1 ja 5 havaittiin 1700–1800-luvuille ajoittuvia rakennuksen perustoja. Keskiaikaisia kerrostumia tutkimusalueelta ei havaittu.

Peruskarttaote

Askola

Monninkylän hatausmaa

Sisällysluettelo

Arkisto- ja rekisteritiedot	2
Tiivistelmä	3
Peruskarttaote	4
Sisällysluettelo	5
1 Johdanto	7
2 Ympäristö	8
3 Historiallinen tausta	9
4 Kaivausmenetelmät	12
5 Kaivaushavainnot	13
5.1 Koeoja 1	13
5.2 Koeoja 2	15
5.3 Koeoja 3	17
5.4 Koeoja 4	20
5.5 Koeoja 5	20
5.6 Koeoja 6	22
5.7 Koeoja 7	23
5.8 Koeoja 8	24
5.9 Koeoja 9	25
5.10 Koeoja 10	25
6 Tulokset	26
7 Lähteet	28

Liitteet:

1. Yleiskartta
2. Digitaalikuvaluettelo
3. Mustavalkonegatiiviluettelo
4. Löytöluettelo
5. Poistettujen löytöjen luettelo
6. Luuluettelo
7. Kartat

Kannen kuva: Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista. Kuva: U. Köngäs 2010.

1 Johdanto

Askolan Monninkylässä suoritettiin arkeologiset koetutkimukset mahdollisella hautausmaa-alueella 7.-11.6.2010. Paikalle on suunnitteilla rakentaa liikerakennus / senioritalo sekä paikoitusalue. Rakennustyöt kattavat lähes koko 2500 m² laajan tonttialueen. Tutkimusten tavoitteena oli paikantaa mahdollinen hautausmaa-alue ja tarkastaa onko tontilla säilynyt keskiaikaiseen kylätonttiin liittyviä arkeologisesti arvokkaita rakenteita tai kerroksia. Tarkoituksena oli määrittellä mahdolliseen kiinteään muinaisjäännökseen liittyvien kerrostumien ja rakenteiden säilyneisyys ja laajuus rakennusalueella. Tutkimusten kustannuksista (noin 8050 €) vastasi KymppiRakenne Oy. Tutkijana toimi FM Ulrika Köngäs ja apulaistutkijana FM Kati Salo.

Askolan Monninkylän mahdollinen hautausmaa on kirjattu Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin vuonna 2008 tehdyn Askolan keskustaajaman osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventoinnin yhteydessä¹. Paikalta kerrotaan löytyneen ihmisen luita nykyisin puretun rakennuksen perustustöitä tehdessä. Kyseessä saattaa olla Monninkylän vanhaan kirkkoon liittyvä hautausmaa. Monninkylän vanha kirkko on ollut käytössä lyhyen aikaa 1600-luvun puolivälissä². Kirkon ja hautausmaan sijaintipaikasta ei ole säilynyt varmaa tietoa. Kirkon mahdolliseksi sijaintipaikaksi on tulkittu Monninkylän keskiaikaisen kylätontin eteläpuolella oleva pieni peltojen ympäröimä kumpare. Mahdollinen hautausmaa-alue sijaitsee Monninkylän keskiaikaisen kylätontin pohjoisosassa. Paikalla ei ole aikaisemmin suoritettu arkeologisia kaivauksia, joten mahdollisesta hautausmaasta, sen säilyneisyydestä ja laajuudesta ei ollut tietoa.

Tutkimusalueella tehtiin viikon ajan koneellista koekaivausta. Alueelle kaivettiin kaivinkoneen avustuksella kymmenen koeojaa. Koeojin tutkitun alueen laajuus oli yhteensä noin 430 m². Tutkimusalueen länsiosaan avatusta koeojasta 3 paljastui kolme ruumishautaa. Hautausmaa-alue rajautui hiekkaiselle kumpareelle tutkimusalueen länsiosaan. Lisäksi tutkimusalueen keskikohdilta koeojasta 5 ja alueen pohjoisosasta koeojasta 1 esiin tuli todennäköisesti 1700–1800-luvuille ajoittuvia rakennuksien perustuksia.

Tutkimukset herättivät mielenkiintoa sekä paikallisen väestön keskuudessa että tiedotusvälineissä. Kaivauksilla vieraili päivittäin Askolan ja Monninkylän historiasta kiinnostuneita ihmisiä. Lisäksi paikalla vieraili Ylen Uudenmaan alueuutiset ja Uusimaa-lehti.

¹ Pesonen 2008

² Pesonen 2008: 153,155, Laurinmäki 1957: 254-257

2 Ympäristö

Tutkimusalue sijaitsee Askolan Monninkylän keskustassa Meijeritien ja Helkamäentien risteuksen pohjoispuolella. Tontin eteläkulmassa on sijainnut 1900-luvun alkupuolella rakennettu, nykyisin purettu omakotitalorakennus. Rakennuksen kivijalka oli tutkimusten alkaessa vielä nähtävissä ja se purettiin viikon aikana. Purettu rakennuksen luoteispuolelle, tontin länsiosaan kohoaa matala kumpare. Maasto laskeutuu tasaiseksi alueeksi tontin pohjois- ja koillisosassa. Matalalla kumpareella purettu rakennuksen läheisyydessä kasvoi syreenipensaita, nuoria lehtipuita sekä muutama kookkaampi mänty ja koivu. Pohjoisosa oli niittymäistä aukiota, jossa kasvoi etupäässä heinäkasveja ja nokkosia. Tutkimusaluetta rajaavat etelässä maantiet, pohjoisessa tiilinen pizzeria-rakennus ja luoteessa omakotitalorakennuksen piha-alue.

Tutkimusalue sijaitsee Monninkylän Isokylän keskiaikaisen kylätontin pohjoisosassa. Kylätontin alueella on nykyisin uudisrakennuksia, kuten pankki- ja kaupparakennuksia sekä asuintaloja. Monninkylän länsipuolella virtaa kapea Vähäjoki ja itäpuolella Ojansillanoja. Puromaiset ojat ovat esitetty myös vuonna 1700 laaditussa Monninkylää esittävässä kartassa³.

Kuva 1 Tutkimusaluetta kuvattuna kaakosta päin. Kuva: U. Köngäs 2010.

³ KA/MH B5a 11/1-2

3 Historiallinen tausta

Askola on kuulunut 1300-luvulta lähtien Porvoon lääniin. Keskiajalla Uudellamaalla oli kolme kihlakuntaa, joista Askola kuului Itäiseen kihlakuntaan, Porvoon pitäjän Mäntsälän neljännekuntaan. Uudenkaupungin rauhan jälkeen vuonna 1721 muodostui Suomen itärajalle uusi lääni, Kymenkartanon lääni ja Askola jaettiin kuuluvaksi kahteen lääniin: Askolan itäosa kuului Kymenkartanon lääniin ja länsiosa Uudenmaan Hämeen lääniin. Vuonna 1831 Askolan itäpuolella olevat kylät yhdistettiin länsiosan kanssa takaisin Uudenmaanlääniin.⁴

Kartta 1 Ote ajoittamattomasta Askolan pitäjää esittävästä kartasta.⁵ Monninkylä on merkitty karttaan punaisella ympyrällä.

Monninkylä (Mondby, Monneby, Månby, Månby) on todennäköisimmin alkujaan suomenkielinen. Kylän peltojen, niittyjen ja paikkojen nimet ovat pääasiassa suomenkielisiä. Nimi Monni on todennäköisesti perua vanhasta henkilönimestä.⁶ Vanhimmat kirjalliset tiedot Monninkylästä ovat 1300-luvun lopusta ja ne liittyvät Monninkylän ja Kaarenkylän rajankäyntiin. Kylien välisestä rajasta on käyty vuosisatojen ajan useita kiistoja.⁷

Monninkylässä on ollut vuonna 1543 maakirjojen mukaan 17 taloa. Vuoden 1544 kirkontilien mukaan kylässä oli 21 taloa. Taloluku kasvoi nopeasti ja vuonna 1560 on

⁴ Laurinmäki 1957: 157-158

⁵ Karttalähde: Askolan pitäjän kartta. Ajoittamaton. (<https://jyx.jyu.fi/>)

⁶ Laurinmäki 1957: 493

⁷ FMU 896, 907, Laurinmäki 1957: 73-75

Monninkylässä ollut maakirjojen mukaan jopa 27 taloa.⁸ Vanhimmissa Monninkylään esittävässä kartassa vuodelta 1700 on Monninkylässä yhteensä 23 taloa, jotka jakautuvat Isokylään ja Vähäkylään. Suurin osa taloista, 21 taloa, sijaitsee Monninkylän Isokylässä nykyisen Monninkylän keskustan alueella. Monninkylän Vähäkylässä, Vähäjokeen laskevan Pykälistönojan pohjoispuolella on kaksi taloa.⁹ Kylätontti on pysynyt asuttuna nykypäivään asti.

Kartta 2 Monninkylä esitetynä Samuel Broteruksen vuonna 1700 laatimassa kartassa¹⁰.

Askolan kappeliseurakunnan perustamisen varhaisvaiheista ei ole tarkkaa tietoa. Tiedot kappeliseurakunnan synnystä perustuvat vuodelta 1682 peräisin olevaan asiakirjaan, joka käsittelee Pikku-Porvoon pitäjän eroamista emäseurakunnasta. Tässä asiakirjassa on kerrottu, että Monninkylän, Kaarenkylän, Vanhanmoision, Kirveskoksen, Hevosselän, Halkian ja Lahan kylät erotettiin itsenäiseksi seurakunnaksi ja uuden pitäjän kirkkoherraksi määrättiin Sipi Eerikinpoika vuonna 1639. Ennen kuin uudelle kappeliseurakunnalle oli määrätty kirkon paikka, alkoivat Monninkyläläiset rakentaa kirkkoa itsenäisesti kyläänsä 1640-luvun alussa. Monninkylän kirkko rakennettiin todennäköisesti vuosina 1642–43. Laiton ja omavaltaisesti rakennettu kirkko herätti vastustusta ja tyytymättömyyttä muiden kylien asukkaiden keskuudessa. Piispa Rothovius ilmoitti vuonna 1645, ettei

⁸ Suomen asutuksen yleisluettelo. Vuoden 1560 kirkontilien mukaan kylässä oli 26 taloa.

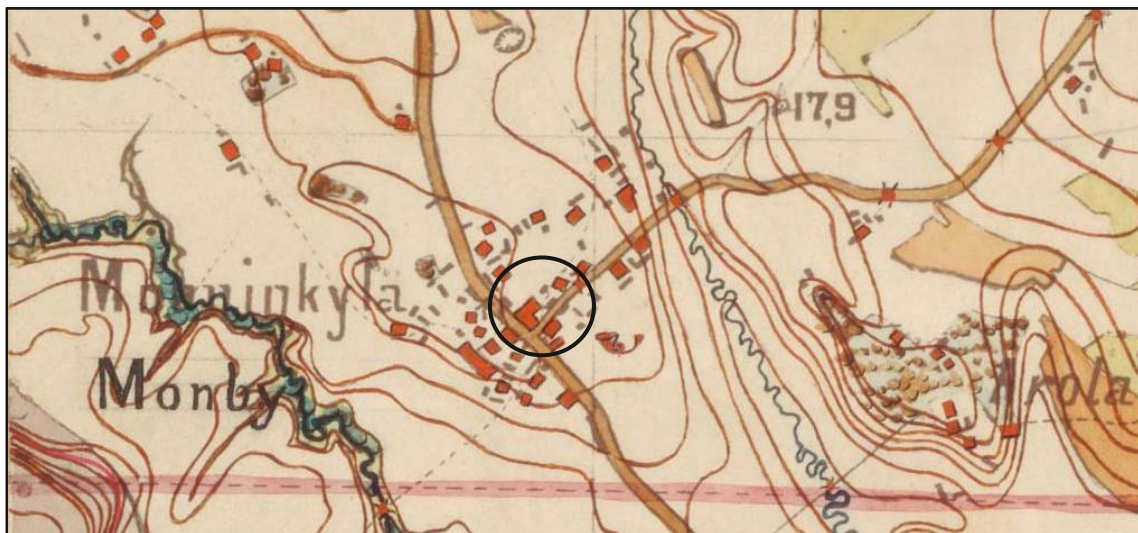
⁹ Pesonen 2008, KA/MH B5a 11/1-2

¹⁰ Karttalähde: KA/MH B5a 11/1-2

Monninkyläläisten kirkkoa hyväksyttyä seurakunnan kirkoksi. Viralliseksi kirkonpaikaksi valittiin Askolan kylä, jonne kirkko valmistui vasta 1640-luvun lopussa.¹¹

Monninkyläläiset eivät kuitenkaan halunneet luopua omasta kirkostaan. Laiton kirkko herätti muualla pahennusta ja oli vahingoksi oikealle kirkolle. Piispa Pietari Bjuggin kehotti vuonna 1655 Porvoon kirkkoherraa kääntymään maaherran puoleen, jotta Monninkylän kirkko saataisiin hävitettyä. Todennäköisesti kirkkoa ei kuitenkaan hävitetty, sillä vielä 1680- ja 1690-luvuilla Monninkylän talonpojat ovat pyytäneet lupaa ryhtyä kylän kirkon kunnostustöihin. Lupaa ei ikinä myönnetty ja Askolan kirkko pysyi ainoana laillisena kirkkona.¹²

Perimätieto kertoo, että Monninkylän kirkko olisi ollut laudoista tai lankuista rakennettu rukoushuoneen kaltainen rakennus. Kerrotaan, että kirkon ovi olisi säilynyt 1900-luvulle asti Järvi-Böökärin talossa tuvan ovena. Perimätiedon mukaan myös kirkon hautausmaahan haudattiin muutamia ruumiita.¹³

Kartta 3 Monninkylä esitettynä Senaatin kartaston kartassa vuodelta 1873¹⁴. Tutkimusalueen paikka on osoitettu kartassa mustalla ympyrällä. Paikalla on sijainnut 1800-luvulla useita rakennuksia.

Kirkon ja hautausmaa-alueen sijainnista ei ole tarkkaa tietoa. Pesonen on vuoden 2008 muinaisjäännösinventoinnin yhteydessä määritellyt mahdolliseksi kirkon paikaksi matalan kumpareen kylätontin eteläpuolella, noin 450 m päässä tutkimusalueesta etelään. Samuel Broteruksen vuonna 1700 laatimassa kartassa kylän eteläpuolelle on merkitty Kirkkopelto (Kyrkgård), mikä voisi olla merkki vanhasta kirkon paikasta. Historiallisesta kartta-aineistosta

¹¹ Laurinmäki 1957: 230, 236-241, 254

¹² Laurinmäki 1957: 236-249

¹³ Laurinmäki 1957: 254-257

¹⁴ Karttalähde: KA/Senaatinkartasto IX 33 Porvoo

vuodesta 1700 eteenpäin ei löydetty merkintöjä tutkimusalueen hautausmaasta tai kirkonpaikasta.

4 Kaivausmenetelmät

Askolan Monninkylän mahdollisella hautausmaalla suoritettiin kesäkuussa 2010 viikon mittaiset koetutkimukset. Tutkimusten tavoitteena oli paikantaa mahdollinen hautausmaa-alue ja tarkastaa onko tontilla säilynyt keskiaikaiseen kylätonttiin liittyviä arkeologisesti arvokkaita rakenteita tai kerroksia. Tarkoituksena oli määritellä mahdolliseen kiinteään muinaisjäänökseen liittyvien kerrostumien ja rakenteiden säilyneisyys ja laajuus rakennusalueella.

Tutkimusalueelle kaivettiin yhteensä 10 koeojaa. Koeojien paikat valittiin topografian ja kaivuun yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella. Rakennuttaja tarjosi kaivinkoneen kuljettajineen käyttöön tutkimusten ajaksi, sekä hoiti alueella tarvittavan puuston raivauksen. Koeojat avattiin kaivinkoneella. Maata kaivettiin kerroksittain pois, kunnes esiin saatiin maakerros, jossa ei havaittu ihmistoiminnan jättämiä jälkiä. Mikäli maassa havaittiin rakenteita tai kulttuurikerroksia, kaivu kaivinkoneella pysäytettiin. Havaitut rakenteet ja kulttuurikerrokset kaivettiin esiin ja puhdistettiin lapioilla ja kaivauslastoilla. Rakenteisiin kaivettiin lisäksi lapioilla pieniä koepistoja niiden ajoituksen selvittämiseksi. Pääosin esiin puhdistettuja kerroksia ei kaivettu syvemmälle eikä rakenteita purettu. Tutkimusten päätyttyä rakenteiden päälle asetettiin suodatinkangas ja alueet peitettiin kaivinkoneen avulla.

Koeojat nimettiin juoksevalla numeroinnilla niiden kaivamisjärjestyksessä. Koeojat dokumentoitiin kirjoittamalla niistä sanallinen kuvaus ne valokuvattiin sekä mustavalkonegatiiville (MV/RHO 217916:20.28) että digitaalisesti (MV/RHO 217916: 1–19). Havaitut rakenteet ja kulttuurikerrokset dokumentoitiin lisäksi piirtämällä.

Löydöt otettiin talteen koeojakohtaisesti. Jälkitöiden yhteydessä poistettiin osa esineistä. Nämä löydöt luettelointiin ja valokuvattiin poistettujen löytöjen luetteloon (liite 5). Loput löydöt luettelointiin Kansallismuseon kokoelmiin päänumerolla KM 2010037:1–25 (liite 4). Löydettyjä ihmisen luita ei nostettu ylös haudoista. FM Kati Salo tutki ja luetteloi luut paikan päällä (liite 6).

Tutkimusten pohjakartta-aineistona toimi KarttaakoOy:ltä saatu tutkimusalueen kattava rasteripohjainen pohjakartta. Koeojat mitattiin paikoilleen takymetrillä. Takymetrin orientointi tehtiin kiintopisteiden nro 97 (X=6709111.868, Y=26474683.490) ja nro 89

(X=6709090.782, Y= 26474712.311) avulla¹⁵. Koska kiintopiste 97 (kivipyykki) oli epäselvä, jäi takymetrin orientointi epätarkaksi. Virhe kasvoi kauempana tutkimusalueen takalaidassa jopa 1,6 metriin. Jälkitöiden yhteydessä virhettä yritettiin korjata mitattujen talonkulmien ja rajapyykkien avulla. Lopullinen virhe kartta-aineistossa on noin 0,3-0,5 m.

Korkeus tutkimusalueelle saatiin korkeuskiintopisteestä numero 07M3405 (31.52 m mpy). Korkeustieto on ilmoitettu N2000-järjestelmässä. Korkeus siirrettiin vaaituskojeella kiintopisteeseen nro 89 (31.22 m mpy).

5 Kaivaushavainnot

5.1 Koeoja 1

Koeoja 1 kaivettiin tontin pohjoisosaan tontin luoteisrajaa mukailten koillis-lounas-suuntaisesti. Koeoja oli noin 30 m pitkä ja noin 3,8–6,5 m leveä. Koeojan laajuus oli noin 140 m². Puolivälissä koeojaa maaperä muuttui silttimaasta tiiviiksi savimaaksi.

Koeojan 1 lounaispääty

Koeojan lounaispäädyssä noin 0,3 m paksun pintaturpeen alta esiin tuli noin 0,4 m paksu ruskeanharmaa hieno hiekka, jonka alla oli noin 0,2 m paksu vaalean harmaa silttikerros ja 0,1 m paksu ruskea keskikarkea hiekkakerros. Pohjimmaisena oli soramaa. Koeojan syvyys lounaispäädyssä oli noin 0,8–1,3 m. Lounaispäädyssä ei havaittu arkeologisesti mielenkiintoisia rakenteita tai maakerroksia.

Koeojan 1 keskikohta

Koeojan keskikohdalta savimaasta esiin tuli noin 0,3 m syvyydestä halkaisijaltaan noin 0,6 m kokoinen pyöreä hiililäikkä. Hiililäikkää ympäröi hiilensekainen vaaleanharmaa savi. Hiilikerros oli noin 0,05–0,1 m paksu ja sen alta esiin tuli vaaleanharmaa savi. Hiililäikän yhteydestä ei tehty ajoittavia löytöjä, todennäköisesti kyseessä on suhteellisen moderni rakenne.

¹⁵ Kiintopisteiden koordinaattitiedot ovat ilmoitettu todennäköisesti Askolan kunnan omassa mittajärjestelmässä.

Kuva 2 Koeojan 1 lounaispääty. Kuva: U. Köngäs 2010.

Kuva 3 Koeojan 1 keskiosassa erottuu hiililäikkä (ympyröity kuvassa). Taustalla on koeojan 1 koillispääty ja mahdollinen rakennuksen pohja. Kuva: U. Köngäs 2010.

Koeojan 1 koillispääty

Koeojan 1 koillispäädystä tuli pintamullan alta esiin mahdollinen rakennuksen pohja. Koeoja laajennettiin koillispäädystä noin 6x7,5 m kokoiseksi alueeksi. Koeojan syvyys koillispäädyssä oli 0,5–0,8 m. Aivan koeojan koillispäädyssä erottui suora, koillis-lounais-suuntainen selkeä raja tummanruskean ja vaaleanharmaan saven välillä. Tummanruskea savi jatkui paikoittain tiilimurskan- ja hiilensekaisena noin 6-7 m pituudelta rajasta lounaaseen. Yksikön muut rajat eivät olleet selkeitä, tai ne jatkuivat kaivamattomalle alueelle. Tummanruskeassa savessa oli noin 2x2 m kokoisella alueella hiekansekaista savea, palaneita ja rapautuneita kiviä, tiilen kappaleita sekä hiiltä. Kivien koko oli halkaisijaltaan noin 0,1–0,35 m. Lisäksi tummanruskeassa savessa erottui halkaisijaltaan noin 0,4 m kokoinen hiililäikkä. Muotonsa perusteella kyseessä on mahdollinen saveen perustetun rakennuksen pohja. Paikalta löydettiin mm. punasaviastian kappaleita, liitupiipun kappale sekä lasiastian ja -pullon paloja (KM 2010037:1-5). Löydöt ajoittuvat todennäköisimmin 1700-luvun lopulle ja 1800-luvulle. Historiallisen kartta-aineiston perusteella tontilla on 1800-luvulla ollut useampia rakennuksia, joihin rakenne liittyy. Rakenne peitettiin suodatinkankaalla ja maalla.

Kuva 4 Koeojan 1 koillispääty. Mahdollisen rakennuksen pohjan koillispäädyn reuna on merkitty kuvaan punaisella katkoviivalla. Kuvaan on lisäksi merkitty neliöllä alue, jossa hiekansekaisessa savessa oli rapautuneita kiviä, hiiltä ja tiilimurskaa, ja ympyrällä hiililäikkä. Kuva: U. Köngäs 2010.

5.2 Koeoja 2

Koeoja 2 avattiin tontin länsireunaan. Paikalla kasvoi lehtipuita ja pensaikkoja. Paikalle avattiin ensin noin 7,3 m pitkä ja noin 2,3–3,5 m leveä koillis-lounas-suuntainen koeoja. Kun viereisestä koeojasta 3 löydettiin hautauksia, laajennettiin koeojaa 2 pohjoiseen noin 10x2,8m kokoisella, itä-länsi-suuntaisella koeojalla. Koeoja sijaitsi osittain tulevan uudisrakennuksen suunnitellulla paikalla. Yhteensä koeoja 2 oli noin 44 m² laaja.

Koeojan 2 eteläpääty

Koeojan eteläosasta esiin tuli noin 0,3 m paksun pintamultakerroksen alta moderni kaivanto. Kaivanto oli soikeahkon muotoinen ja sitä oli näkyvissä noin 1,4x1,6 m kokoinen alue. Kaivanto jatkui koeojan kaakkoispuolen profiiliin. Kaivanto oli täytetty tummanruskealla hiilen sekaisella hiekalla, jossa oli kiviä, tiilen kappaleita ja puusilppua. Kaivanto oli noin 0,6–1 m syvä ja sen pohjalta löytyi mm. modernia lasia, muovia ja patteri. Kaivannon raja oli selkeä sitä ympäröivän vaaleanruskean hiekan kanssa. Eteläosasta koeoja 2 kaivettiin syvimmillään noin 1,3 m syvyyteen. Koeojan 2 eteläosasta ei havaittu arkeologisesti mielenkiintoisia rakenteita tai maakerroksia.

Koeojan 2 pohjoispääty

Koeojan 2 pohjoisosasta noin 0,1–0,3 m paksun pintamultakerroksen alta esiin tuli kaksi tiilirakennetta. Tiilirakenteet olivat tummanruskeassa sekoittuneessa hiekkakerroksessa. Yksikkö rajautui itä- ja eteläosassa selkeästi vaalean ruskeaan hiekkaan. Koeojan länsiosassa kerros jatkui pintamullansekaisena. Tiilirakenteet muodostuivat 5–7 peräkkäin asetetusta tiilestä. Tiilirivit olivat noin 1 m mittaisia ja niissä oli näkyvissä 1–3 tiilikertaa. Tiilet olivat ladottu päällekkäin, laastia ei havaittu. Tiilet olivat noin 0,17x0,12x0,05 m kokoisia. Pohjoisemman tiilirakenteen ja koeojan 2 koillisprofiilin välissä oli palanut punaista hiekkakerrosta. Profiilissa tiilirakenteen kohdalla erottui 0,1–0,2 m paksu pintamultakerros, 0,3 m paksu ruskea hiekkakerros ja 0,1 m paksu punainen palanut hiekkakerros, jossa oli hiiltä. Punaisen hiekkakerroksen alta esiin tuli kellertävä hieno hiekka. Pohjoisemman tiilirakenteen vieressä erottui maassa kolme noin 1–2 cm paksua puujuovaa, jotka kulkivat viistosti tiilirakennetta päin. Koeojasta 2 (KM 2010037: 6-10). löydettiin pintamaita poistettaessa mm. fajanssi-, punasavi- ja lasiastian kappaleita sekä posliinipiipun kappale. Rakenteen yhteydestä tummanruskeasta hiekkakerroksesta löytyi mm. punasaviastian kappale, palanut eläimen luu sekä ihmisen luu¹⁶.

Kuvat 5 - 6 Koeojan 2 pohjoisosassa. Tiilirakenteet ovat merkitty kuviin punaisella katkoviivalla. Vasemmanpuoleinen kuva on kuvattu lounaasta päin ja oikeanpuoleinen idästä päin. Kuvat: U. Köngäs 2010.

Tiilirakenteiden ajoitus jäi epävarmaksi. Koska rakenteita ympäröivä tummanruskea hiekkakerros oli sekoittunutta, ja siitä löytyi mm. ihmisen luu, on mahdollista, että tiilirakenteet ovat hautauksia uudempia, ja ajoittuvat 1700–1800-luvuille. Rakenteen alla voi kuitenkin olla säilynyt vanhempia kerroksia, mahdollisesti myös hautauksia. Koeojan 2 pohjoisosassa peitettiin suodatinkankaalla ja kuoppa täytettiin maalla. Mikäli alueelle kohdistuu rakennustöitä, joiden aikana maahan kajotaan, on koeojan pohjoisosassa tiilirakenteineen tutkittava tarkemmin arkeologisesti.

¹⁶ Humerus sin. dist. diaf. frag., tunnistus Kati Salo.

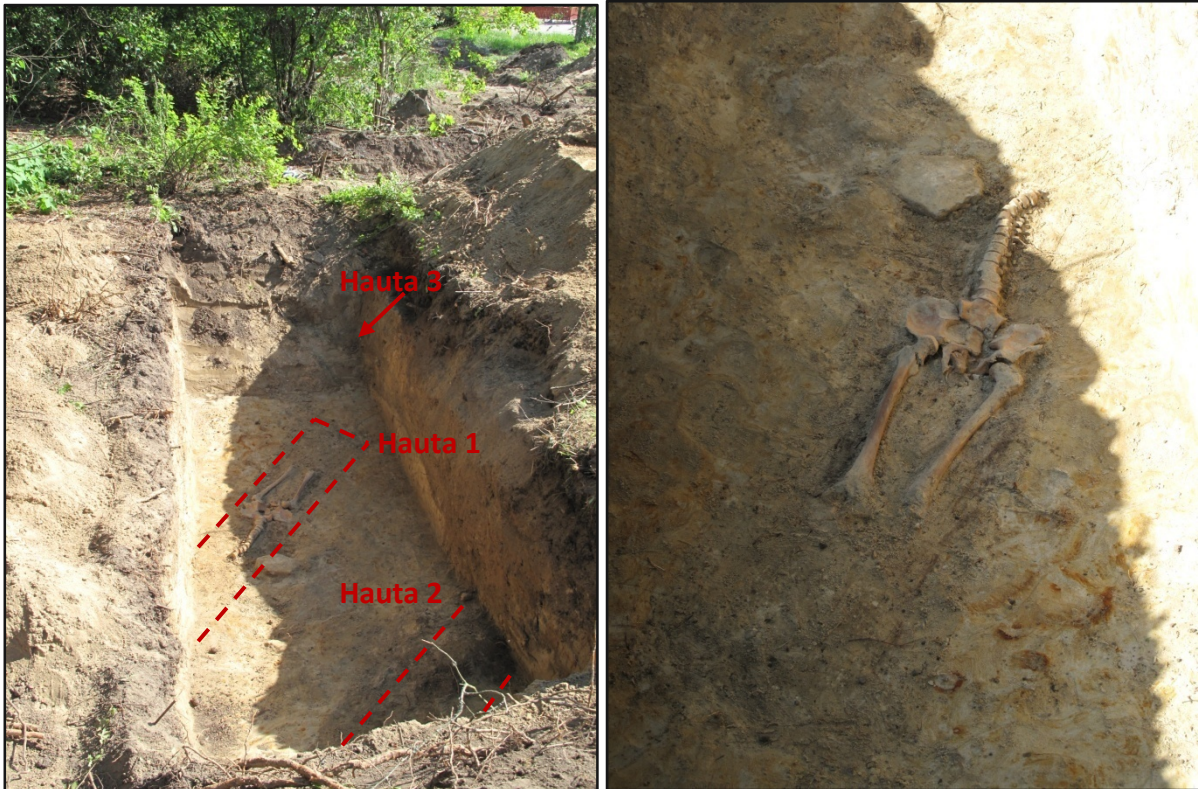
Kuva 7 Koeojasta 2 löytyneitä esineitä KM 2010037:6-8. Keskellä olevat valkosavilieteeellä koristellut punasaviastian kappaleet ovat tiilirakenteen yhteydestä. Kuva: U. Köngäs 2010.

5.3 Koeoja 3

Koeoja 3 kaivettiin tontin länsireunaan, matalan kumpareen päälle. Paikalla kasvoi nuorta lehtipuustoa ja pensaikkoa. Koillis-lounais-suuntaisen koeojan pituus oli noin 4,5 m ja leveys noin 2 m. Koeoja oli noin 9 m² laaja. Koeojan syvyys oli noin 1–1,3 m. Noin 0,05-0,20 m paksun turvekerroksen alla oli noin 0,05-0,3 m paksu harmaa mullansekainen irtonainen hiekkakerros. Tämän alta esiin tuli harmaanruskea hieno hiekkakerros. Kaivettaessa kaivinkoneella harmaanruskeaa hienoa hiekkaa pois esiin tuli ruumishauta (hauta 1). Yksikössä ei havaittu kaivintyön aikana hautakuoppiin viittaavia merkkejä, vaan hauta tuli esiin yllättäen.

Kun koeoja puhdistettiin lastoilla kaivinkoneella kaivettuun tasoon, havaittiin tasossa merkkejä yhteensä kolmesta, itä-länsi-suuntaisesta haudasta¹⁷. Kaikki haudat olivat harmaanruskeassa hienossa hiekkakerroksessa, joka jatkui pintamullan sekaisesta hiekkamaasta puhtaaseen pohjamaahan asti. Kerrosta oli näkyvissä 0,5–0,8 m paksuudelta, hautojen kohdalla kerroksen pohja ei ollut näkyvissä. Haudat oli kaivettu kellertävänruskeaan hienoon hiekkaan. Hautakuoppien rajat erottuivat selkeänä vasta pohjamaata, kellertävänruskeaa hienoa hiekkaa vasten. Kaivinkoneella kaivaminen oli ehtinyt tuhota ainakin kahta hautaa ja hajottaa säilyneitä luurankoja. Kaikki havaitut luut dokumentoitiin ja jätettiin koeojaan. Paikoillaan säilyneet luut säilytettiin niiden alkuperäisillä paikoilla.

¹⁷ Hautojen luiden suunta oli 245 astetta, jalat olivat kohti itää.

Kuva 8 (vasemmalla) Koeoja 3. Hautojen paikat ovat merkitty numeroilla ja punaisilla viivoilla kuvaan. Kuva: U. Köngäs 2010.

Kuva 9 (oikealla) Koeojasta 3 esiin tullut hauta 1. Kuva: U. Köngäs 2010.

Hauta 1

Hauta 1 sijaitsi koeojan keskellä. Kaivinkone ehti tuhota haudan yläosan. Hauta säilyi ehjänä lantiosta alaspäin, mukaan lukien osan alaselän nikamista¹⁸. Haudasta puhdistettiin näkyviin vain kaivettu alue. Reisistä alaspäin hauta oli vielä maanpeitossa, eikä hautaa kaivettu enempää esille. Hautakuoppa erottui neliskanttisena harmaanruskeana hienona hiekkamaana, jonka ympärillä oli kellertävän ruskea hieno hiekkamaa. Hautakuoppa oli noin 0,5–0,55 m leveä ja sitä oli näkyvissä noin 1,7 m pituudelta. Hautakuoppa jatkui koeojan luoteisprofiiliin. Hautakuopan pohjoisreunassa erottui jälkiä arkusta noin 1 cm ohuina puujälkinä. Hauta kuului 20–30-vuotiaalle nuorelle miehelle¹⁹. Haudasta löytyi lantion kohdalta rautaveitsi (KM 2010037:11), sekä ympäröivästä maasta rautaisia arkunnaulojen katkelmia.

Hauta 2

Hauta 2 sijaitsi koeojan eteläkulmassa. Kuoppa erottui harmaanruskeana hiekkana. Yksikön raja oli suorareunainen sitä ympäröivää kellertävän ruskeaa hienoa hiekkamaata vasten.

¹⁸ Paikoillaan säilymättömistä luista todennäköisesti olkavarret, kyynärvarret, kämmenen alueen luut sekä vertebra toracalis & lumbalis ovat alun perin haudasta 1.

¹⁹ Ikämääritys Kati Salo 8.6.2010.

Haudasta pilkotti jalan luita²⁰, joita ei kaivettu enempää esille. Hautakuoppa jatkui koeojan sekä kaakkois- että lounaisprofiileihin.

Hauta 3

Hauta 3 erottui koeojan pohjoisosassa, viistossa koillisprofiilissa. Profiilista erottui solisluu ja nikama²¹, jotka kokonsa puolesta kuuluivat lapselle. Hautaa ei kaivettu syvemmälle.

Kuva 10 Koeojan 3 kaakkoisprofiili. Profiilissa erottuvat haudat 2 (oikeassa laidassa) ja 3 (vasemmassa laidassa viistossa profiilissa). Kuva: U. Kögäs 2010.

Haudasta 1 löydettyä rautaveistä lukuun ottamatta haudat olivat esineettömiä. Todennäköisesti haudat ajoittuvat 1700-lukua vanhemmiksi. Vuonna 1700 ja tämän jälkeen laadituissa kartoissa ei ole merkintöjä hautausmaan tai Monninkylän kirkon sijainnista. Mahdollisesti nyt esiin tulleet haudat liittyvät 1600-luvulla kylässä sijainneeseen kirkkoon. Koeoja 3 peitettiin suodatinkankaalla ja maalla. Mikäli alueelle kohdistuu rakennustöitä, joiden aikana maahan kajotaan, on paikka tutkittava tarkemmin arkeologisesti.

Kuva 11 Koeojasta 3 haudasta 1 löydetty rautaveitsi KM 2010037:11. Kuva: U. Kögäs 2010.

²⁰ Femur sin., talus sin.

²¹ Clavicula dx., vertebra.

5.4 Koeoja 4

Koeoja 4 kaivettiin koeojan 1 lounaiskärjen jatkeeksi hiekkaisen matalan mäen alaosaan. Koeojan tarkoituksena oli tarkastaa jatkuuko mahdollinen hautausmaa-alue matalan mäen pohjoispuolella. Lähes itä-länsi-suuntainen koeoja oli noin 17 m pitkä ja noin 2,3-4 m leveä. Koeojan laajuus oli noin 41 m². Koeoja kaivettiin noin 1 m syvyyteen. Koeojan länsipäässä noin 0,2 m paksun pintamultakerroksen alta esiin tuli noin 0,1-0,15 m paksu ruskea saven sekainen silttikerros. Tämän alla oli vaaleanharmaa, ruskeanläikikäs silttikerros. Koeojan itäpäässä noin 0,2 m metriä paksun pintamullan alta esiin tuli harmaa tiivis savikerros.

Koeojasta 4 ei havaittu arkeologisesti mielenkiintoisia rakenteita tai maakerroksia.

Kuvat 12 - 13 Vasemmalla on koeojan 4 länsipääty ja oikealla itäpääty. Oikealla olevasta kuvasta näkee miten rusehtava silttimaa vaihettuu harmaaksi saveksi alemmaksi tultaessa. Kuvat: U: Köngäs 2010.

5.5 Koeoja 5

Koeoja 5 kaivettiin tutkimusalueen keskikohdalle, lähes itä-länsi-suuntaisesti. Koeoja laski hiekkaiselta mäeltä alas kohti Meijeritietä. Koeojalla haluttiin selvittää, näkyykö koeojan länsipäädyssä mahdollisia hautauksia. Koeoja oli noin 28 m pitkä ja noin 1,8–4,5 m leveä. Koeoja oli noin 94 m² laaja.

Koeojan 5 länsipääty

Koeojan länsipäädyssä noin 0,3–0,4 m paksun pintamultakerroksen alta esiin tuli vaaleanruskea hiekkamaa. Koeojan läpi kulki tummanruskeana juovana erottuva ojakaivanto. Oja kulki aivan koeojan länsireunassa. Oja oli noin 0,3 m leveä. Ojan itäpuolella oli koeojan eteläprofiilin vieressä moderni kaivanto. Noin 0,6x1 m kokoisessa kaivannossa oli irtonaisia noin 0,2x0,3 m kokoisia kiviä sekä rakennusjätettä. Muuten esiin otettu taso muodostui homogeenisestä vaaleanruskeasta hiekasta. Kerroksen pinnassa ei ollut havaittavissa hautakuoppiin viittaavia merkkejä. Koska koeojasta 3 löydettyjä hautoja ei myöskään havaittu ennen kuoppien ja puhtaan pohjamaan muodostamaa selkeää eroa, on hyvin mahdollista että paikalla sijaitsee hautauksia. Maaperä muuttui noin 7–8 m päässä koeojan länsireunasta saviseksi. Mahdollinen hauta-alue rajattiin hiekkamaan perusteella kattamaan koeojan länsipääty. Mikäli tälle alueelle kohdistuu rakennustöitä, joiden aikana maahan kajotaan, on alue tutkittava tarkemmin arkeologisesti.

Kuva 14 Koeojan 5 länsipääty. Kuva: U. Köngäs 2010

Kuva 15 Koeojan 5 itäpääty. Rakennuksen pohja on merkitty kuvaan punaisella katkoviivalla. Kuva: U. Köngäs 2010.

Koeojan 5 itäpääty

Koeojan 5 itäpäädyssä tuli noin 0,25–0,4 m paksun pintamultakerroksen ja täytesoran alta esiin rakennuksen pohja. Rakennusta oli näkyvissä noin 7x2,5 m kokoiselta alueelta ja se jatkui koeojan eteläpuolelle. Rakennus oli kaakko-luode-suuntainen. Siitä oli säilynyt sen kiviset perustukset. Kiviperustusta oli noin 4,2 m pituinen. Luonnon- ja lohkokivistä tehty perustus koostui yhdestä ladotusta kivirivistä. Kiveystä oli tiivistetty vaaleanruskealla hiekalla. Kivet olivat noin 0,5x0,7–0,35x1,2 m kokoisia ja niitä oli näkyvissä noin 0,1–0,2 m korkeudelta. Kiviperustan sisäpuolella oli tummanruskea tiilimurskan sekainen savi. Rakennuksen pohja jatkui kiveyksestä itään päin seinälinjan suuntaisena, hyvin tiiviinä tiilen kappaleita ja tiilimurskaa sisältävänä ruskeana savena noin 3 m pituudelta. Rakennuksen ulkopuolella oli sekoittunutta ruskeaa pintamullansekaista savea ja vaaleanruskeaa tiivistä

savea. Rakennuksen pohjasta ja sen ympäriltä löydettiin mm. fajanssi- ja punasaviastioiden kappaleita sekä ikkunalasiasia. Todennäköisesti rakenne ajoittuu 1700–1800-luvuille. Rakennuksen pohjaa ei katsottu tarpeelliseksi tutkia tarkemmin.

Kuvat 16 - 17 Koeojan 5 itäpäädyistä löydettyjä valkosaviliete- ja hemring-koristeltujen punasaviastioiden kappaleita. Kuva: U. Köngäs 2010.

5.6 Koeoja 6

Koeoja 6 kaivettiin tontin eteläosaan. Koeoja oli kaakko-luode-suuntainen, noin 11 m pitkä ja noin 2,3–3,9 m leveä. Koeojan laajuus oli noin 29 m². Koeoja kaivettiin tulevan uudisrakennuksen suunnitellulle paikalle. Samalla etsittiin purettuun rakennukseen johtanutta vesi- ja viemäriputkea, joka löytyi ojan kaakkoispäästä, noin 1,6–1,7 m syvyydestä.

Koeojan 6 keskiosasta tuli heti pintaturpeen alta, alle 0,1 m syvyydestä esiin kaksi peräkkäistä lohkokkua kiveä, jotka olivat todennäköisesti peräisin kivijalasta. Kivet olivat samanlaisia, kuin paikalta purettuun 1900-luvun rakennuksen perustan kivet. Ne olivat yläpinnastaan noin 1,5x0,4 m kokoisia ja niissä oli halkaisijaltaan 3 cm kokoisia poranreikiä. Todennäköisesti kivet on aseteltu paikoilleen 1900-luvulla, mahdollisesti nykyisin purettuun talon rakennustöiden yhteydessä.

Kuva 18 Koeoja 6. Kuvan keskellä näkyy kivijalasta peräisin olevat kivet, joiden takana kulkee viemärikaivanto. Kuva: U. Köngäs 2010.

Koeojan 6 luoteisosassa noin 0,3–0,4 m paksun pintaturpeen alta tuli esiin noin 0,1–0,15 m paksu ruskea hieno hiekkakerros. Paikoittain tämän hiekkakerroksen alla oli täytesoraa. Alimpana maakerroksena esiin tuli kellertävä hieno silttimaa. Koeojan syvyys luoteispäädyssä oli noin 1 m.

Koeojasta 6 ei havaittu arkeologisesti mielenkiintoisia rakenteita tai maakerroksia.

5.7 Koeoja 7

Koeoja 7 oli kaakko-luode-suuntainen, noin 11 m pitkä ja 2–3,7 m leveä. Koeojan laajuus oli noin 30 m². Koeoja kaivettiin tulevan uudisrakennuksen suunnitellulle paikalle laskeutumaan hiekkaiselta mäeltä kohti puretun rakennuksen paikkaa. Koeojasta paljastu kaksi U:n muotoista modernia kaivantoa. Kaivantojen välissä oli vaaleanruskeaa hienoa hiekkaa.

Läntisemmän kaivannon, kaivannon 1, kohdalla pintamultakerros oli noin 0,4–0,5 m paksu. Kaivanto 1 oli noin 1,6 m syvä ja yläosasta 2,5–3 m leveä. Se oli täytetty harmaanruskealla hiekalla, jossa oli tiilimurskaa, kiviä, puusilppua ja lankun pätkiä. Selkeitä rakenteita siinä ei havaittu, vaan kerros vaikutti sekoittuneelta. Kerroksen pohjalta löydettiin modernia astia- ja pullolasia. Kaivannon 1 kohdalla koeoja kaivettiin noin 1,75 m syvyyteen. Kaivannon alta esiin tuli puhdas soramaa.

Itäisempi kaivanto, kaivanto 2, oli noin 1,5 m syvä ja yläosastaan noin 3 m leveä. Kaivannon kohdalla pintamultakerros oli noin 0,4–0,5 m paksu. Kaivanto oli täytetty ruskealla hiekalla, jossa oli tiilimurskaa, kiviä, hiiltä ja puusilppua. Selkeitä rakenteita kerroksessa ei havaittu, vaan kerros vaikutti sekoittuneelta. Kaivannon 2 kohdalla koeoja kaivettiin 2 m syvyyteen. Kaivannon alta esiin tuli puhdas soramaa.

Koeojan 7 kohdalla maa oli sekoittunutta. Koeojasta ei havaittu arkeologisesti mielenkiintoisia rakenteita tai maakerroksia.

Kuva 19 (vasemmalla) Koeoja 7. Etualalla on läntisempi moderni kaivanto (kaivanto 1). Taka-alalla on apulaistutkija Kati Salo tarkastamassa itäisempää kaivantoa (kaivanto 2). Kuva: U. Köngäs 2010.

Kuva 20 (oikealla) Koeojan 7 itäisemmän kaivannon (kaivannon 2) profiilileikkaus. Kuva: U. Köngäs 2010.

5.8 Koeoja 8

Koeoja 8 kaivettiin tontin itäreunaan tulevan uudisrakennuksen paikalle. Lähes pohjois-etelä-suuntainen oja oli noin 11 m pitkä ja noin 2 m leveä. Koeoja oli noin 21 m² laaja. Koeoja kaivettiin noin 0,55–1,15 m syvyyteen. Noin 0,25 m paksun pintamultakerroksen alta tuli esiin tummanruskea savi, joka vaaleni ja tiivistyi syvemmillä. Pintakerroksista savi oli sekoittunutta. Koeojasta ei havaittu arkeologisesti mielenkiintoisia rakenteita tai maakerroksia.

Kuva 21 Koeoja 8. Kuva: U. Köngäs 2010.

5.9 Koeoja 9

Koeoja 9 kaivettiin tontin eteläosaan tulevan uudisrakennuksen paikalle. Lähes itä-länsi-suuntainen oja oli noin 4,5 m pitkä ja noin 2,3 m leveä. Koeoja oli noin 9 m² laaja. Koeoja kaivettiin noin 0,9 m syvyyteen. Noin 0,05 m paksun pintamultakerroksen alta tuli esiin noin 0,55 m paksu täytesora tai ruskea hiekansekainen silttimaa. Pohjimmaisena oli vaaleanruskea silttimaa. Koeojasta ei havaittu arkeologisesti mielenkiintoisia rakenteita tai maakerroksia.

Kuva 22 Koeoja 9. Kuva: U. Köngäs 2010.

5.10 Koeoja 10

Koeoja 10 kaivettiin tontin eteläosaan tulevan uudisrakennuksen paikalle. Lähes pohjois-etelä-suuntainen oja oli noin 5,3 m pitkä ja noin 2,3 m leveä. Koeoja oli noin 11 m² laaja. Koeoja kaivettiin noin 0,8 m syvyyteen. Noin 0,25 m paksun pintamultakerroksen alta tuli esiin vaaleanruskea silttimaa. Koeojasta ei havaittu arkeologisesti mielenkiintoisia rakenteita tai maakerroksia.

Kuva 23 Koeoja 10. Kuva: U. Köngäs 2010.

6 Tulokset

Askolan Monninkylän vanhalla hautausmaalla suoritettiin arkeologiset koekaivaukset 7.-11.6.2010. Tutkimukset liittyivät paikalle suunnitellun uudisrakennuksen esiselvitykseen. Tutkimusalueelta on kerrottu löytyneen ihmisluita. Tutkimusten tarkoituksena oli paikallistaa ja rajata mahdollinen hautausmaa-alue. Tutkimusalue sijaitsee myös keskiaikaisella Monninkylän kylätontilla, joten odotettavissa oli myös mahdollisia kylätonttiin liittyviä rakenteita ja kulttuurikerroksia. Alueelle kaivettiin kaivinkoneella yhteensä 10 koeojaa ja -aluetta.

Koeojasta 3 löydettiin kolme ruumishautaa. Hautakuopat eivät erottuneet maanpinnalle. Hautojen rajat olivat havaittavissa vasta puhdasta pohjamaata vasten. Muita hautakuoppia yritettiin paikallistaa poistamalla pintamaata kaivinkoneella koeojan 3 molemmilta puolilta (=koeojat 2 ja 5). Esiin tulleen hiekkamaan pinnassa ei kuitenkaan havaittu merkkejä hautakuopista. Koska merkkejä hautakuopista ei havaittu hautojen päältä myöskään koeojasta 3, tulkittiin hiekka-alueet mahdollisiksi hauta-alueiksi. Hautausmaa-alue rajattiin koeojan 3 ympäristöön matalalle kumpareelle, jossa maaperä oli hiekkaa. Hiekkamaa muuttui koeojan 3 pohjois-, koillis- ja itäpuolella nopeasti silttiseksi ja saviseksi maaston laskiessa matalammalle. Koeojan 2 eteläosasta esiin tullut moderni syvä kaivanto rajasi mahdollisen hauta alueen tämän kaivannon pohjoispuolelle. Hauta-alue jatkuu mahdollisesti tontin pohjois- luoteispuolella olevalle naapuritontille. Haudat ajoittuvat todennäköisesti 1700-lukua vanhemmiksi. Mahdollisesti ne liittyvät 1600-luvulla kylässä sijainneeseen kirkkoon ja siihen kuuluneeseen hautausmaahan.

Koeojasta 2 löydettiin lisäksi mahdolliselta hauta-alueelta tiilirakenne, jonka tarkempi merkitys jäi epäselväksi. Tiilirakenteen yhteydessä maakerrokset olivat sekoittuneita.

Kuva 24 Tutkimusalue. Kuva on otettu ennen kaivausten aloittamista. Hauta-alue sijaitsee kuvan oikeaan reunaan kohoavan kumpareen päällä. Kuva: U. Köngäs 2010.

Koeojista 1 ja 5 esiin tuli rakennuksen perustuksia. Perustukset sijaitsivat savismaassa. Löytöaineiston ja 1800-luvun kartta-aineiston perusteella kyseessä on todennäköisesti varhaisintaan 1700-luvulle ajoittuvan rakennuksen ja ulkorakennuksen pohjat. Kerrokset rakenteiden yhteydessä olivat sekoittuneita.

Koekaivausten perusteella estettä rakentamiselle ei ole tontin pohjois-, itä- ja eteläosissa. Hautausmaa-alue rajautuu tontin länsireunaan, hiekkaiselle kumpareelle. Mikäli rakentaminen ylittää hautausmaa-alueelle tai paikalle kohdistuu maanmuokkaustöitä, on asiasta oltava yhteydessä Museovirastoon.

Helsingissä 2.7.2010

Ulrika Köngäs

7 Lähteet

ARKISTOLÄHTEET

Historialliset kartat:

Askola Monninkylä. Kartta vuodelta 1700. Kansallisarkisto. MH B 5a 11/1-2

Askolan pitäjän kartta. Ajoittamaton. Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-200910204129>

Senaatin kartaston kartta vuodelta 1873. Kansallisarkisto, MH 1b Senaatin kartasto IX Porvoo.

Museoviraston arkeologian osaston arkisto:

Pesonen, P. 2008: Askola. Keskustaajamien osayleiskaava-alueen inventointi.

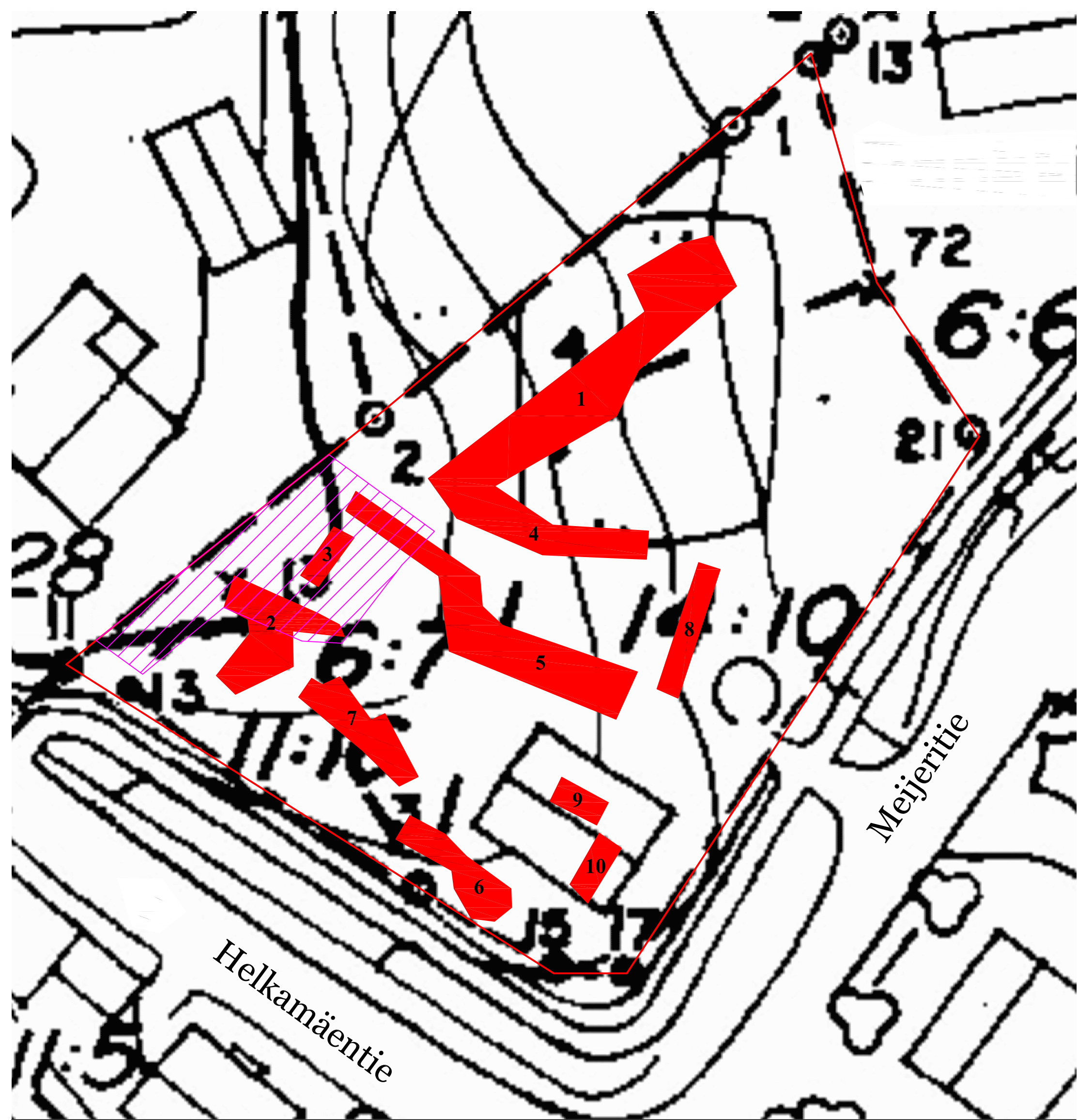
Muut arkisto lähteet:

Suomen asutuksen yleisluettelo (SAY). <http://www.narc.fi/Arkistolaitos/SAY/>

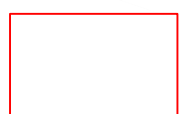
Finlands medeltidsurkunder (FMU) 896, 907. Kansallisarkisto, Diplomatarium Fennicum-tietokanta. <http://193.184.161.234/DF/index.htm>

KIRJALLISUUS:

Laurinmäki, H. 1957: *Askolan historia* I. Porvoo.

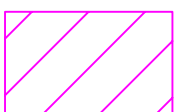
20 m

Tutkimusalueen rajat

Koeajat 1-10

Hautausmaa-alue

Askola
Monninkylän hautausmaa

U. Köngäs 2010

MITTAUSDOKUMENTOINTI
U. Köngäs & K. Salo 2010

Puht. piirt. U. Köngäs 2010

Yleiskartta

Pohjana Askolan kunnan pohjakartta

Mk 1:300

MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
HELSINKI

Liite 1

Digitaalikuvaluettelo MV/RHO 217916:1–19

Kuvaaja: U. Köngäs 2010

Kuvan numero	Aihe
217916:1	Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista. Kuvattu koillisesta.
217916:2	Tutkimusalue kuvattu idästä.
217916:3	Tutkimusalue kuvattu koillisesta.
217916:4	Koeoja 1, koillispääty. Kuvattu koillisesta.
217916:5	Koeoja 1, keskiosa ja koillispääty. Kuvattu etelästä.
217916:6	Koeoja 2, pohjoispäädyn tiilirakenteet. Kuvattu idästä.
217916:7	Koeoja 2, pohjoispäädyn tiilirakenteet. Kuvattu lounaasta.
217916:8	Koeoja 3. Kuvattu koillisesta.
217916:9	Koeoja 3, hauta 1. Kuvattu koillisesta.
217916:10	Koeoja 3, kaakkoisprofiili. Kuvattu luoteesta.
217916:11	Koeoja 4, kuvattu idästä.
217916:12	Koeoja 5, länsipääty. Kuvattu lännestä.
217916:13	Koeoja 5, itäpäädyn rakennuksen pohja. Kuvattu kaakosta.
217916:14	Koeoja 5, itäpäädyn rakennuksen pohja. Kuvattu pohjoisesta.
217916:15	Koeoja 6. Kuvattu luoteesta.
217916:16	Koeoja 7. Kuvattu lännestä.
217916:17	Koeoja 8. Kuvattu pohjoisesta.
217916:18	Koeoja 9. Kuvattu lännestä.
217916:19	Koeoja 10. Kuvattu pohjoisesta.

Mustavalkonegatiiviluettelo MV/RHO 217916:20–28

Kuvaaja: U. Köngäs 2010

Kuvan numero	Aihe
217916:20	Yleiskuva tutkimusalueesta. Kuvattu koillisesta.
217916:21	Koeoja 5 länsipääty. Kuvattu lännestä.
217916:22	Koeoja 5 itäpäädyn rakennuksen pohja. Kuvattu koillisesta.
217916:23	Koeoja 3, hauta 1. Kuvattu koillisesta.
217916:24	Koeoja 1. Kuvattu lounaasta.
217916:25	Koeoja 1. Kuvattu koillisesta.
217916:26	Koeoja 3. Kuvattu lounaasta. Koeojan keskellä on hauta 1 ja alalaidassa hauta 2.
217916:27	Koeoja 2, pohjoispääty. Kuvattu lännestä.
217916:28	Koeoja 5, itäpäädyn rakennuksen pohja. Kuvattu kaakosta.

Askola Monninkylän hautausmaa Löytöluettelo

Liite 4

U. Köngäs 2010

KM 2010037:1-25

KM	Alanro	Alue	Yhteys	Tarkenne	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
2010037	1	Koeoja 1	Pintamaiden poisto	Koillispääty	Punasavi	Astia	Kylkipalan sisäpinnalla on vihertävä lyijylasite ja boluskoristelua.	1		9,09
2010037	2	Koeoja 1	Pintamaiden poisto	Koillispääty	Punasavi	Astia	Kylkipala	1		3,92
2010037	3	Koeoja 1	Pintamaiden poisto	Koillispääty	Valkosavi	Liitupiipun varsi	Pesän ja varren yhtymäkohta. Pesässä erottuu heikkoa kohokoristelua.	1	Varren paks.11	5,52
2010037	4	Koeoja 1	Pintamaiden poisto	Koillispääty	Lasi	Astia	Kylkipalan lasimassa on vihreä ja iridisoitunut.	1		2,48
2010037	5	Koeoja 1	Pintamaiden poisto	Koillispääty	Lasi	Pullo	Kylkipalan lasimassa on vihreä ja siinä on ilmakuplia.	1		5,98
2010037	6	Koeoja 2	Pintamaiden poisto		Fajanssi	Astia	Tinalasitetun kylkipalan molemmilla pinnoilla on sinistä kasviaiheista maalauskoristelua.	1		1,17
2010037	7	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Tiilirakenteen yhteydestä	Punasavi	Astia	Vadin pohja-, reuna ja kylkipalojen sisäpinnalla on kirkas lyijylasitus ja bolus-koristelua. Pohja on muodoltaan soikeahko.	4		246,41
2010037	8	Koeoja 2	Pintamaiden poisto		Punasavi	Astia	Kylkipalan sisäpinnalla on kirkas lyijylasite.	1		18,92
2010037	9	Koeoja 2	Pintamaiden poisto		Lasi	Astia	Kylkipalojen lasimassa on vihreä ja siinä on ilmakuplia.	2		4,49

KM	Alanro	Alue	Yhteys	Tarkenne	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
2010037	10	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Tiilirakenteen yhteydestä	Luu		Palanut eläimen luu.	1		0,35
2010037	11	Koeoja 3	Hauta I		Rauta	Veitsi	Ruodollinen rautaveitsi.	1	Pit. 104, Lev. 21, Paks.9	35,36
2010037	12	Koeoja 3	Pintamaiden poisto		Kuona			1		43,98
2010037	13	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Rauta	Kuula	Pyöreä rautakuula.	1	Halk.81	yli 2100
2010037	14	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Fajanssi	Astia	Vadin tai lautasen kylki- ja pohjapaloissa on tinalasite.Toisella pinnalla on vihreää maalauskoristelua.	4		28,52
2010037	15	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Vadin reuna- ja kylkipalojen sisäpinnalla sekä ulkoreunassa on engobe-koristelu sekä hemring-koristelua. Lyijylasitus on kirkas ja siinä on vihreitä juovia.	5		87,06
2010037	16	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Vadin reuna- ja kylkipalojen sisäpinnalla sekä ulkoreunassa on engobe-koristelu ja hemring-koristelua. Lyijylasitus on kirkas ja siinä on vihreitä juovia.	2	Reunan halk. 22	97,85
2010037	17	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Reuna-, pohja- ja kylkipalojen sisäpinnalla on vihertävä lyijylasitus.	5		35,63
2010037	18	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Pohja- ja kylkipalojen sisäpinnalla on kellertävä lyijylasitus ja bolus-koristelua.	3		90,28
2010037	19	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Reuna-, kylki- ja pohjapalojen sisäpinnalla on rusehtava lyijylasitus ja bolus-koristelua.	9		172,11
2010037	20	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Kylkipalan sisäpinnalla on kirkas lyijylasitus ja bolus-koristelua.	1		59,61

KM	Alanro	Alue	Yhteys	Tarkenne	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
2010037	21	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Pohja- ja kylkipalan sisäpinnalla on ruskea lyijylasitus ja bolus-koristelua.	2	Pohjan halk.80-100	33,94
2010037	22	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Reuna- ja kylkipalojen sisäpinnalla on vihertävä lyijylasite. Reunan ulkopinnalla näkyy savilietekoristelua.	5		22,12
2010037	23	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Punasavi	Astia	Reunapalan sisäpinnalla on kellertävä lyijylasite ja bolus-koristelua.			
2010037	24	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpääty	Lasi	Ikkuna	Lasimassa on vihreä.	2	Paks.l	1,12
2010037	25	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Moderni kaivanto	Posliini	piippu	Piipun pesän kylki- ja pohjapalojen ulkopinnalla on vihreää ja sinertävää kasviaihiesta maalauskoristelua. Pohjapalassa on nipukka.	2		3,98

Askola Monninkylän hautausmaa
Poistetut löydöt

Liite 5

U. Kängäs 2010

Nro	Alue	Yhteys	Tarkenne	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
1	Koeoja 1	Pintamaiden poisto		Rauta	Esine	Suorakaiteenmuotoinen, mahdollisesti veitsen katkelma.	1	Pit. 60. lev. 18, paks. 8	16,31
2	Koeoja 1	Pintamaiden poisto		Posliini	Astia	Reuna- ja kylkipalojen toisella pinnalla on kasvialieheista violettia ja vihreää koristelua.	2		2,35
3	Koeoja 1	Pintamaiden poisto		Fajanssi	Astia	Tinalasitettu kylkipala.	1		4,54
4	Koeoja 1	Pintamaiden poisto		Punasavi	Astia	Kylkipalan sisäpinnalla on rusehtava lyjylasitus.	1		1,47
5	Koeoja 1	Pintamaiden poisto		Lasi	Pullo	Suupalan lasimassa on krikas ja siinä on ilmakuplia.	1	Suun halk. 13	7,66
6	Koeoja 1	Pintamaiden poisto		Lasi	Pullo	Kylki- ja pohjapalojen lasimassa on vihreä.	2	Pohjan halk. 65	17,03
7	Koeoja 1	Pintamaiden poisto		Luu		Eläimen luu.	1		3,11
8	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Tiilirakenteen yhtyedestä	Fajanssi	Astia	Tinalasitetun reunapalan sisäpinnalla on ornamenttiaiheinen musta siirtokuvakoristelu.	1		4,69
9	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Tiilirakenteen yhtyedestä	Fajanssi	Astia	Tinalasitetun kylkipalan sisäpinnalla on ornamenttiaiheinen sininen siirtokuvakoristelu.	1		0,31
10	Koeoja 2	Pintamaiden poisto		Fajanssi	Astia	Tinalasitettuja kylkipaloja.	2		1,43
11	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Tiilirakenteen yhteydestä	Fajanssi	Kaakeli	Tinalasitettu pala.	1		2,83
12	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Tiilirakenteen yhteydestä	Lasi	Astia	Kulmikkaan astian kylkipalan lasimassa on kirkas.	1		2,58
13	Koeoja 2	Pintamaiden poisto		Lasi	Pullo	Kylkipalan lasimassa on vihreä.	1		2,59

Nro	Alue	Yhteys	Tarkenne	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
14	Koeoja 2	Pintamaiden poisto		Lasi	Pullo	Kylki- ja kaulapalojen lasimassa on ruskea ja siinä on ilmakuplia.	2	Kaulan halk.20	47,45
15	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Tiilirakenteen yhteydestä	Lasi	Ikkuna	Lasimassa on vihreä.	2	Paks.1	2,59
16	Koeoja 2	Pintamaiden poisto	Tiilirakenteen yhteydestä	Luu		Eläimen luu.	1		1,82
17	Koeoja 3		Haudan 1 yhteydestä	Rauta	Naula	Epämääräisen muotoisia rautapaloja, jotka todennäköisesti ovat arkunnaulojen kappaleita.	10	7x8x10-28x14x10	11,18
18	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Rauta	Naula	Erimittaisia nautoja. Viiden kanta on neliönmuotoinen, kahden suorakaiteenmuotoinen. Varret ovat poikkileikkaukseltaan neliskanttisia.	7	Pit. 31-111, varren paks. 4-6 kannan paks.12x12-8x12	42,4
19	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Rauta	Esine	Suorakaiteenmuotoinen hela.	1	pit. 105, lev. 40, paks. 10	95,88
20	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Posliini	Astia	Reunapalan sisäpinnalla on violettiä ja vihreää kukkakoristelua.	1	Reunan halk. 80	4,79
21	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Fajanssi	Astia	Kupin tai kulhon tinalasitettujen kylkipalojen ja korvan ulkopinnalla on violettiä kukka-aiheista siirtokuvakoristelua. Vertikaali korva on poikkileikkaukseltaan soikea.	2		9,08
22	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Fajanssi	Astia	Tinalasitettuja kylki- ja pohjapaloja.	2		13,33
23	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Fajanssi	Astia	Tinalasitettuja reuna- ja kylkipaloja.	3		18,54
24	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Fajanssi	Astia	Tinalasitettu kylkipala.	1		11,87
25	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Lasi	Pullo	Pohja- ja kylkipalan lasimassa on vihreä.	2	Pohjan halk. 75	47,54
26	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Lasi	Ikkuna	Palojen lasimassa on erisävyisen vihreätä.	5	Paks. 1	8,34
27	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Itäpäätty	Luu		Eläimen luita.	2		18,56

Nro	Alue	Yhteys	Tarkenne	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat mm	Paino g
28	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Länsipääty	Fajanssi	Astia	Tinalasitetun reunapalan sisäpinnalla on sinistä viivakoristelua.	1		4,57
29	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Länsipääty	Fajanssi	Astia	Tinalasitettu kylkipala.	1		2,68
30	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Länsipääty	Lasi	Pullo	Pohjapalan lasimassa on ruskea.	1	Pohjan halk. 75	92,79
31	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Länsipääty	Lasi	Pullo	Kylkipalan lasimassa on ruskea.	1		1,16
32	Koeoja 5	Pintamaiden poisto	Länsipääty	Lasi	Ikkuna	Lasimassa on turkoosinvivahteinen.	3	Paks. 1,5	14,76
33	Koeoja 7		Moderni sekoittunut kaivanto	Rauta	Naula	Kannat ja varsien poikkileikkaukset ovat suorakaiteenmuotoisia. Varsissa on hieman puuta.	3	Pit. 31-84, kanta 10x11-11x15, varren paks. 4-6.	17,43
34	Koeoja 7		Moderni sekoittunut kaivanto	Posliini	Astia	Pohjapalan ulkoreunaa kiertää kultainen koristeviiva. Pohjassa on punainen, epäselvä leima.	1	Pohjan halk 40	8,26
35	Koeoja 7		Moderni sekoittunut kaivanto	Fajanssi	Astia	Tinalasitettujen reuna- ja kylkipalojen sisäpinnalla on sinistä kasviaiheista malaukskoristelua.	2		3,4
36	Koeoja 7		Moderni sekoittunut kaivanto	Punasavi	Astia	Kylkipalan sisäpinnalla on kirkas lyijylasite.	1		23,22
37	Koeoja 7		Moderni sekoittunut kaivanto	Lasi	Astia	Reuna-, kylki- ja pohjapalojen lasimassa on kirkas.	17	Reunan halk. 115	180,8
38	Koeoja 7		Moderni sekoittunut kaivanto	Lasi	Pullo	Pohjapalan lasimassa on kirkas ja siinä on ilmakuplia. Pohjassa on puntteliarpi.	1	Pohjan halk. 105	183,23
39	Koeoja 7		Moderni sekoittunut kaivanto	Lasi	Pullo	Kylkipalojen lasimassa on vihreä ja siinä on ilmakuplia.	2		17,19

Poistetut löydöt

Koeija 1, poistetut löydöt nro 1–7

Koeija 2, poistetut löydöt nro 8–16

Koeija 3, poistetut löydöt nro 17

Koeija 5 itäpäätä, poistetut löydöt nro 18–19

Koeija 5 itäpäätä, poistetut löydöt nro 20–27

Koeija 5 länsipäätä, poistetut löydöt nro 28–32

Koeoja 7, poistetut löydöt nro 33–36

Koeoja 7, poistetut löydöt nro 37–38

Luuluettelo

Luetteloinut Kati Salo

Luu	Luun osa	kpl	ikä/pituus	sukupuoli/MD	BL	C	Patologia yms.	Säilynyt paikoillaan
Frontale	kokonainen	1	sutura B	glabella M, supraorbita M, tuber M				
Parietale dx.	kokonainen	ks. ed	sutura C	tuber M				
Parietale sin.	kokonainen	ks. ed	sutura C	tuber M				
Occipitale	excl. Frag.	ks. ed	sutura C	protuberantia occipitalis externa M				
Sphenoidale	kokonainen	ks. ed	sutura B					
Temporale dx.	excl. Proc. Zygomaticus frag.	ks. ed						
Temporale sin.	excl. Proc. Zygomaticus frag.	ks. ed						
Zygomaticum dx.	excl. Proc. Temporalis frag.	ks. ed		zygomatic M				
Zygomaticum sin.	excl. Proc. Zygomaticus frag.	ks. ed		zygomatic M				
Nasale dx.	excl. Inf. frag.	ks. ed		nasale F?				
Nasale sin.	excl. Inf. frag.	ks. ed		nasale F?				
Vomer	kokonainen	ks. ed						
Concha nasalis inferior dx.		ks. ed						
Concha nasalis inferior sin.		ks. ed						
Maxilla dx.	kokonainen	ks. ed					AMTL 15-18	
Maxilla sin	kokonainen	ks. ed					AMTL 25-28	
11	kokonainen	ks. ed	wear 6	7,3	7,2	4,5	calculus 1 labial radix	
13	kokonainen	ks. ed	wear 6	6,7	8,5	4,5		
22	kokonainen	ks. ed	wear 6	5,6	6,5	5,5		
23	kokonainen	ks. ed	wear 6				caries grossgross	
Lacrimale dx.	kokonainen	ks. ed						
Lacrimale sin.	kokonainen	ks. ed						
Ethmoidale	kokonainen	ks. ed						
Mandibula	kokonainen	1	Varrela 40-50 vuotta	trigonum F?, angulus F?				
42	kokonainen	ks. ed	wear 10	3,4	5,7			
43	kokonainen	ks. ed	wear 6	5,4	7,6	2,3		
44	kokonainen	ks. ed	wear 5	6,8	7,5	4,5		

21.6.2010 K.S

Luu	Luun osa	kpl	ikä/pituus	sukupuoli/MD	BL	C	Patologia yms.	Säilynyt paikoillaan
48	kokonainen	ks. ed	wear 17	10,2	9,3	4,9	caries buccal 3,8 mm, parodontitis 6,2 mm	
Hyoideum	excl. Cornu major sin. Frag.	1						
37	kokonainen	1	wear 14	9,8	8,8	6,1	caries distal 3,5 mm, calculus 1 buccal radix	
38	kokonainen	1	wear 13	10,4	9,4	6,4	caries mesial CEJ 2,5 mm, calculus 1 lingual radix	
Atlas	kokonainen	1						
Axis	kokonainen	1			38,8			
Vertebra cervicalis	excl. Corpus et arcus frag.	1				13,9		
Vertebra cervicalis	excl. Corpus et arcus frag.	1				14,9		
Vertebra cervicalis	excl. Corpus et arcus frag.	1				13,4		
Vertebra cervicalis	excl. Corpus et arcus frag.	1				15,8		
Vertebra thoracalis	excl. Corpus et arcus frag.	1				18,9		x
Vertebra thoracalis	excl. Corpus et arcus frag.	1				19,8		x
Vertebra thoracalis		1			18,5	20,9		x
Vertebra thoracalis		1			18,1	19,6		x
Vertebra thoracalis		1			17,3	21,3	inferior schmorls node 8,6 mm	x
Vertebra thoracalis		1				22,1	inferior schmorls node 6,3 mm	x
Vertebra thoracalis		1			18,5	21,4	inferior schmorls 4,2 ja 4,9 mm	x
Vertebra thoracalis		1				21,6		x
Vertebra thoracalis		1				24,3		x
Vertebra thoracalis		1				26,6		x
Vertebra thoracalis		1				27,6		x
Vertebra lumbalis		1				29,7		x
Vertebra lumbalis		1				29,9		x
Vertebra lumbalis		1				29,4		x
Vertebra lumbalis		1				27,5		x
Vertebra lumbalis		1			29,1	25,9		x
Sacrum	excl. Inferior lateral frag.	1		curvature M				x
Costa 1 dx.	excl. Fac. Sternalis frag.	1						x
Costa dx.	excl. Fac. Sternalis frag.	4						x

21.6.2010 K.S

Luu	Luun osa	kpl	ikä/pituus	sukupuoli/MD	BL	C	Patologia yms.	Säilynyt paikoillaan
Costa 2 dx.	excl. Caput et fac. Sternalis frag.	1						x
Costa 11 dx.	excl. Fac. Sternalis frag.	1						x
Costa 1 sin.	excl. Caput et fac. Sternalis frag.	1						x
Costa 2 sin.	excl. Caput et fac. Sternalis frag.	1						x
Costa sin.	excl. Fac. Sternalis frag.	8						x
Costa 11 sin.	excl. Fac. Sternalis frag.	1						x
Costa	corpus frag.	11						x
Clavicula dx.	diafyysi	1						x
Scapula dx.	glenoid, spina, margo inferior et coracoid frag.	1						x
Humerus dx.	excl. Prox. Et dist. Frag.	1	pituus noin 34,5 cm					x
Ulna dx.	kokonainen	1	pituus noin 27,5 cm					x
Radius dx.	excl. Prox. Et dist. Frag.	1	pituus noin 25 cm					x
Mc I dx.	excl. Dist. Frag.	1						x
Mc II dx.	kokonainen	1						x
Mc III dx.	kokonainen	1						x
Mc IV dx.	kokonainen	1						x
Lunatum dx..	excl. Frag.	1						x
Trapezium dx..	kokonainen	1						x
Clavicula sin.	diafyysi	1						x
Scapula sin.	glenoid, spina, margo inferior et coracoid frag.	1						x
Humerus sin.	excl. Caput et dist. Medial frag.	1	pituus noin 34,5 cm					x
Radius sin.	excl. Prox. Et dist. Frag.	1						x
Ulna sin.	excl. Dist. Frag.	1						x
Capitatum sin.	kokonainen	1						x
Hamatum sin.	kokonainen	1						x
Lunatum sin.	kokonainen	1						x
Scaphoideum sin.	kokonainen	1						x
Trapezium sin.	kokonainen	1						x
Trapezoideum sin.	kokonainen	1						x
Coxae dx.	ilium, ischium et pubis frag.	1	facies auricularis 20-24 vuotta	incisura ischiadica major M, sulcus preauricularis M, facies auricularis ?, pubis M				x

21.6.2010 K.S

Luu	Luun osa	kpl	ikä/pituus	sukupuoli/MD	BL	C	Patologia yms.	Säilynyt paikoillaan
Femur dx.	excl. Dist. Lateral frag.	1	caput br. 48,5 mm	pituus nat. noin 46 cm, max. Noin 47 cm				x
Coxae sin.	Ilium et ischium excl. Frag.	1	facies auricularis 20-24 vuotta	incisura ischiadica major M, sulcus preauricularis M, facies auricularis ?, pubis M				x
Femur sin.	excl. Dist. Frag.	1	caput SI br. 44,7					x
Patella sin.	kokonainen	1						x
Sphenoidale	corpus, alae minor et ala majos sin. Frag.	1	sutura A				endocranial woven bone formation	
Mandibula	corpus 44-37 frag.	1	Ubelaker 15 vuotta, Varrela 15 vuotta	trigonum M				
31	excl. Corpus et arcus frag.	ks. ed	wear 1	5,1	5,9	8,8	calculus 1 lingual	
32	kokonainen	ks. ed	wear 1	5,3	5,7	8,7	calculus 1 lingual	
33	kokonainen	ks. ed	wear 1	6,1	5,5	8,7	calculus 1 lingual	
34	kokonainen	ks. ed	wear 1	7,3	7	8,4		
35	kokonainen	ks. ed	wear 1, root 3/4	6,7	6,8	7,6		
36	kokonainen	ks. ed	wear 10	10,5	9,4	6,7		
37	kokonainen	ks. ed	wear 5	9,5	8,9	7,2		
41	kokonainen	ks. ed	wear 1	4,8	5,5	8,5	calculus 1 lingual	
42	kokonainen	ks. ed	wear 1	5,1	5,7	8,7	calculus 1 lingual	
43	kokonainen	ks. ed	wear 1	6,4	7,2	10,4		
44	kokonainen	ks. ed	wear 1, root length complete	6,3	6,9	8,6		
Ulna sin.	excl. Dist. Frag.	1						
Radius dx.	prox. Frag.	1						
Radius sin.	dist. 2/3 frag.	1						
Ulna dx.	diaf. Frag.	1						
Tibia dx.	diaf. Frag.	1						
Femur sin.	dist. 2/3 frag. Excl. Dist. Frag.	1						
Femur dx.	excl. Prox. Et dist. Frag.	1	pituus noin 39,5 cm					
Occipitale	squama excl. Frag.	1	kokonsa puolesta lapsen					
Coxae	acetabulum frag.	3						
Talus sin.	excl. Medial frag.	1						
Calcaneus dx.	fac. Art. Frag.	1						
Cuneiforme mediale dx.	excl. Inf. Frag.	1						

21.6.2010 K.S

Luu	Luun osa	kpl	ikä/pituus	sukupuoli/MD	BL	C	Patologia yms.	Säilynyt paikoillaan
Naviculare	frag.	1						
Tibia	prox. Frag.	1						
Calcaneus sin.	fac. Art. Frag.	1						
Cuboideum dx.	frag.	1						
Mt I dx.	prox. 2/3 frag.	1						
Mt V sin.	prox. 2/3 frag.	1						
Mt V dx.	prox. 1/2 frag. Excl. Prox. Frag.	1						
Mt IV sin.	prox. 2/3 frag.	1						
Mt III sin.	prox. 2/3 frag.	1						
Mt IV dx.	prox. 2/3 frag.	1						
Cuneiforme intermedium	inf. frag.	1						
Mt	diaf. Frag.	1						
Frontale	glabella et orbitae frag.	1						
Sphenoidale	excl. Ala major dx. Frag.	ks. ed						
Nasale dx.	frag.	ks. ed						
Nasale sin.	frag.	ks. ed						
Vomer	excl. Frag.	ks. ed						
Ethmoidale	excl. Laminae frag.	ks. ed						
Maxilla sin	proc. Frontalis frag.	ks. ed						
Maxilla dx.	excl. Frag.	ks. ed	Ubelaker 6 vuotta					
Palatinum dx.	kokonainen	ks. ed						
14	kokonainen	ks. ed	crown complete	7,3	9,5	8,1	LEH 0,5 mm	
15	kokonainen	ks. ed	crown complete	11,7	11,7	7,4		
16	kokonainen	ks. ed	root 2/3					
Talus dx.	fac. Art. Inf. frag.	1						
Parietale sin.	sutura coronalis, sagittalis et lambdoidea frag.	1	kokonsa puolesta lapsen					
Frontale	squama frag.	1	kokonsa puolesta lapsen					
Occipitale	cruciform eminentia frag.	1	kokonsa puolesta lapsen					
Parietale	sutura sagittalis frag.	1	kokonsa puolesta lapsen					
Parietale	frag.	2	kokonsa puolesta lapsen					
Atlas	excl. Frag.	1						

21.6.2010 K.S

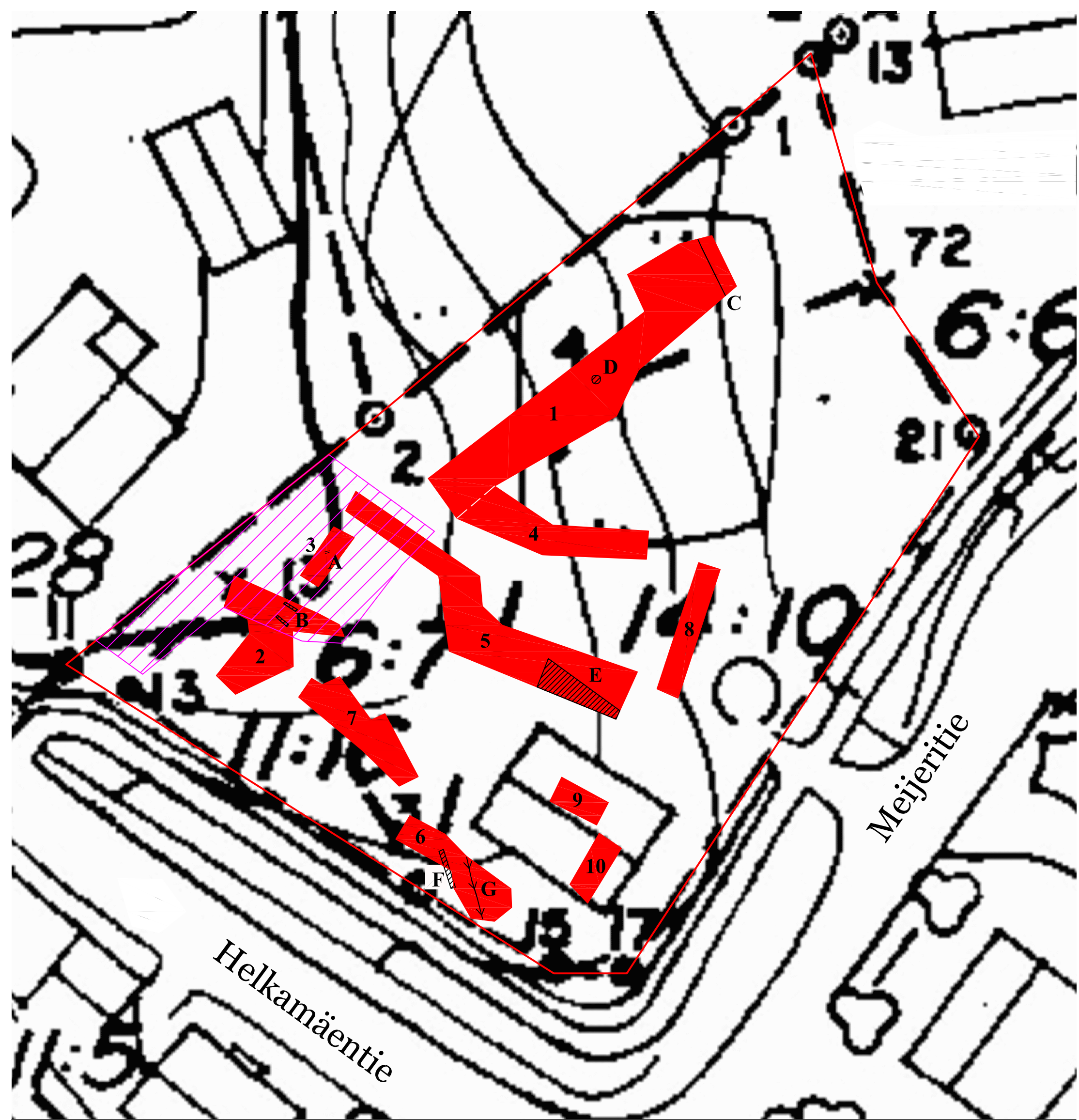
Luu	Luun osa	kpl	ikä/pituus	sukupuoli/MD	BL	C	Patologia yms.	Säilynyt paikoillaan
Mt III sin.	prox. 2/3 frag.	1						
Calva	frag.	1	kokonsa puolesta lapsen					
55	E+PC+PD	1	root resorbing? Ubelaker noin 7 vuotta	9,7	10,5	6,3		
13	kokonainen	1	crown complete, noin 6 vuotta					
Mandibula	trigonum frag.	1		trigonum F				

U. Köngäs 2010

Kartat

Karttaluettelo

Kartta nro	Selite	Mittakaava	Piirtäjä
1	Tutkitut alueet ja havaitut rakenteet	1:300	U. Köngäs & K. Salo 2010, puht.piirt. U. Köngäs
2	Koeajat 2 ja 5, dokumentointitaso 1	1:50	U. Köngäs & K. Salo 2010, puht.piirt. S. Louzolo
3	Koeoja 3, dokumentointitaso 1	1:20	U. Köngäs 2010, puht.piirt. S. Louzolo
4	Koeoja 3, kaakkois- ja luoteisprofiilit	1:20	U. Köngäs & K. Salo 2010, puht.piirt. S. Louzolo

 Tutkimusalueen rajat

 Koeojat 1-10

 Hautausmaa-alue

Havaitut rakenteet:

A Koeoja 3 / Hauta 1

B Koeoja 2 / Tiilirakenteet

C Koeoja 1 / Rakennuksen reuna

D Koeoja 1 / Hiililäikkä

E Koeoja 5 / Rakennuksen perustus

F Koeoja 6 / Kivijalan kiviä

G Koeoja 6 / Vesi- ja viemäriputket

20 m

Askola
Monninkylän hautausmaa

U. Köngäs 2010

MITTAUSDOKUMENTOINTI
U. Köngäs & K. Salo 2010

Puht. piirt. U. Köngäs 2010

Yleiskartta

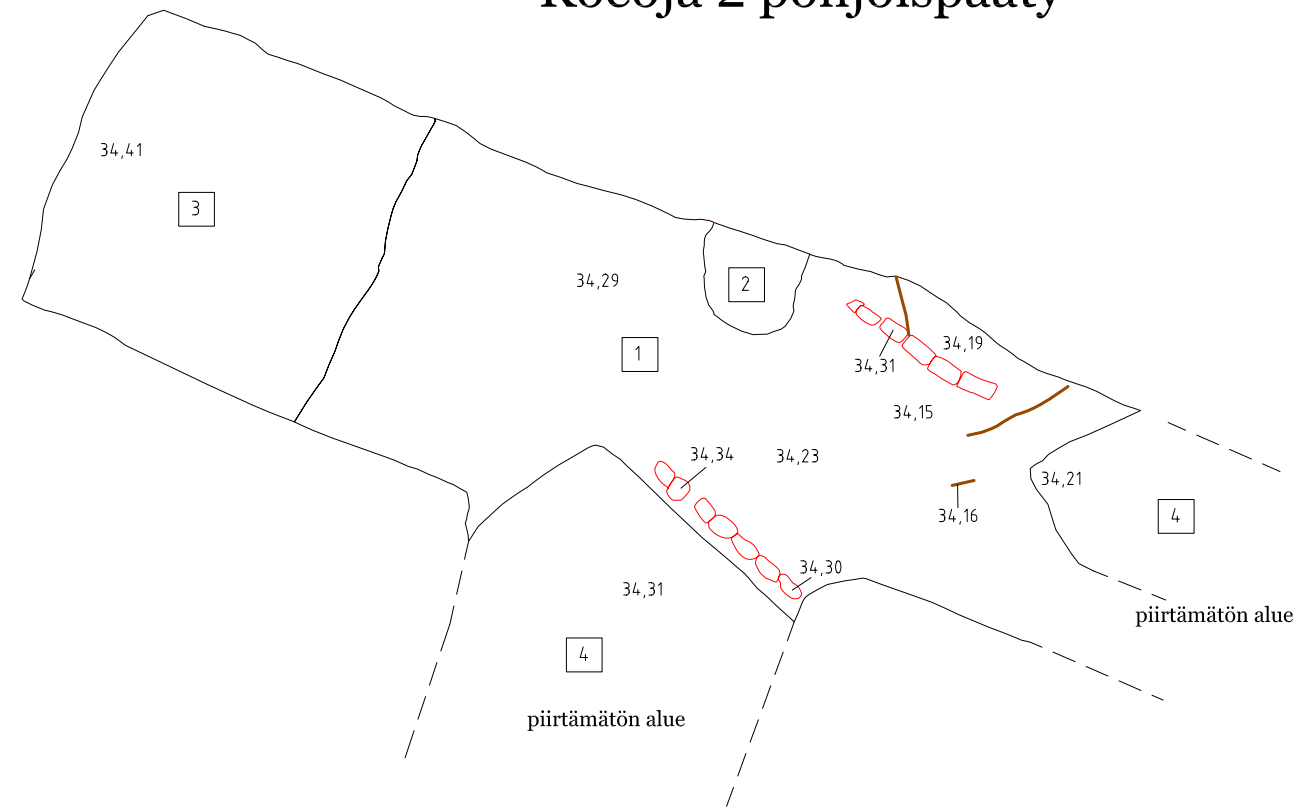
Pohjana Askolan kunnan pohjakartta

Mk 1:300

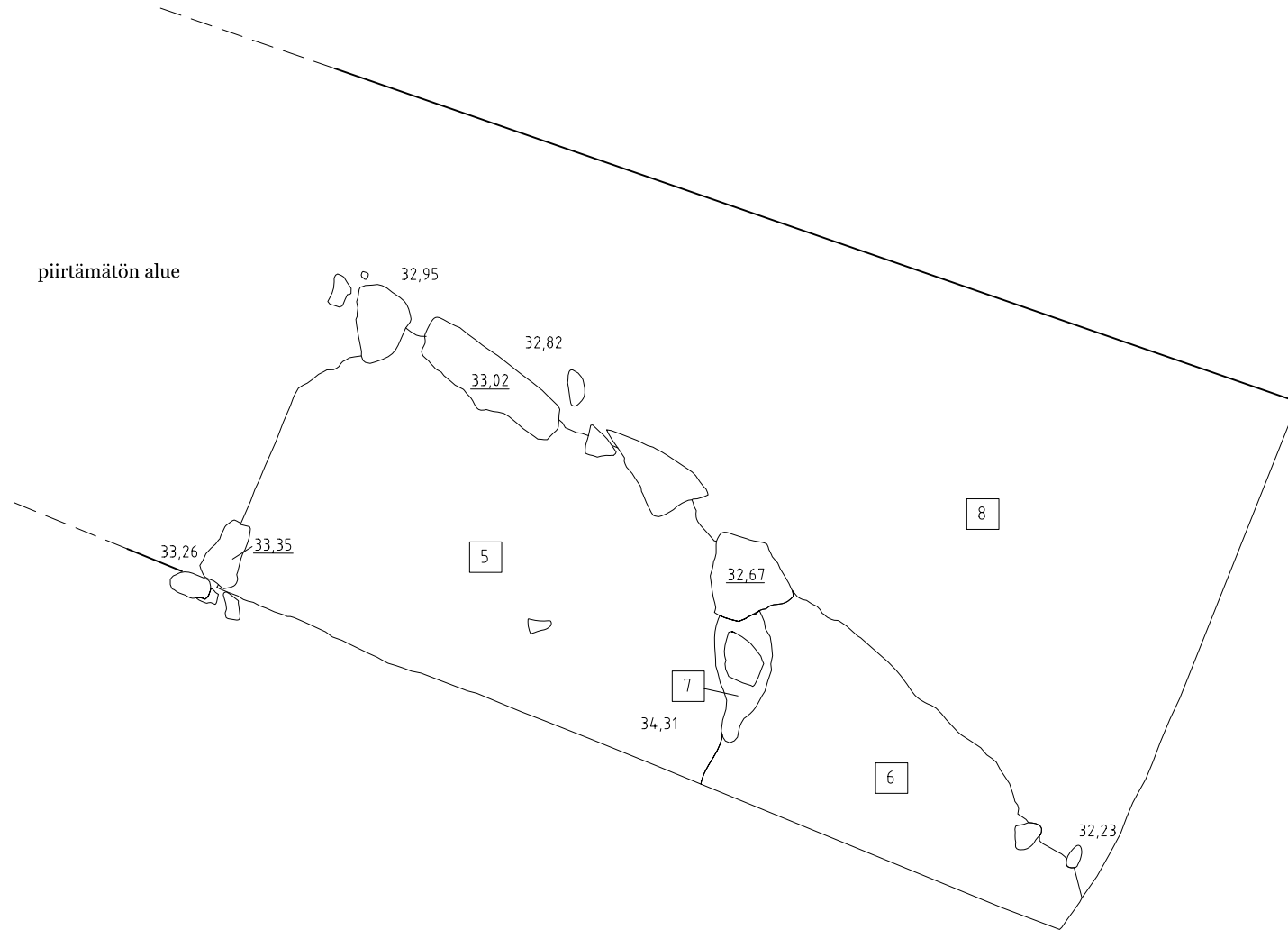
MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
HELSINKI

Kartta 1

Koeoja 2 pohjoispääty

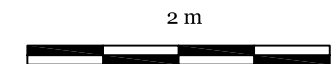
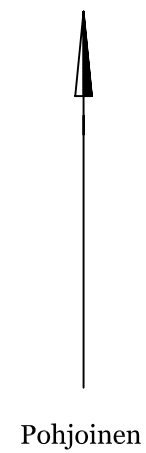

Koeoja 5 itäpääty

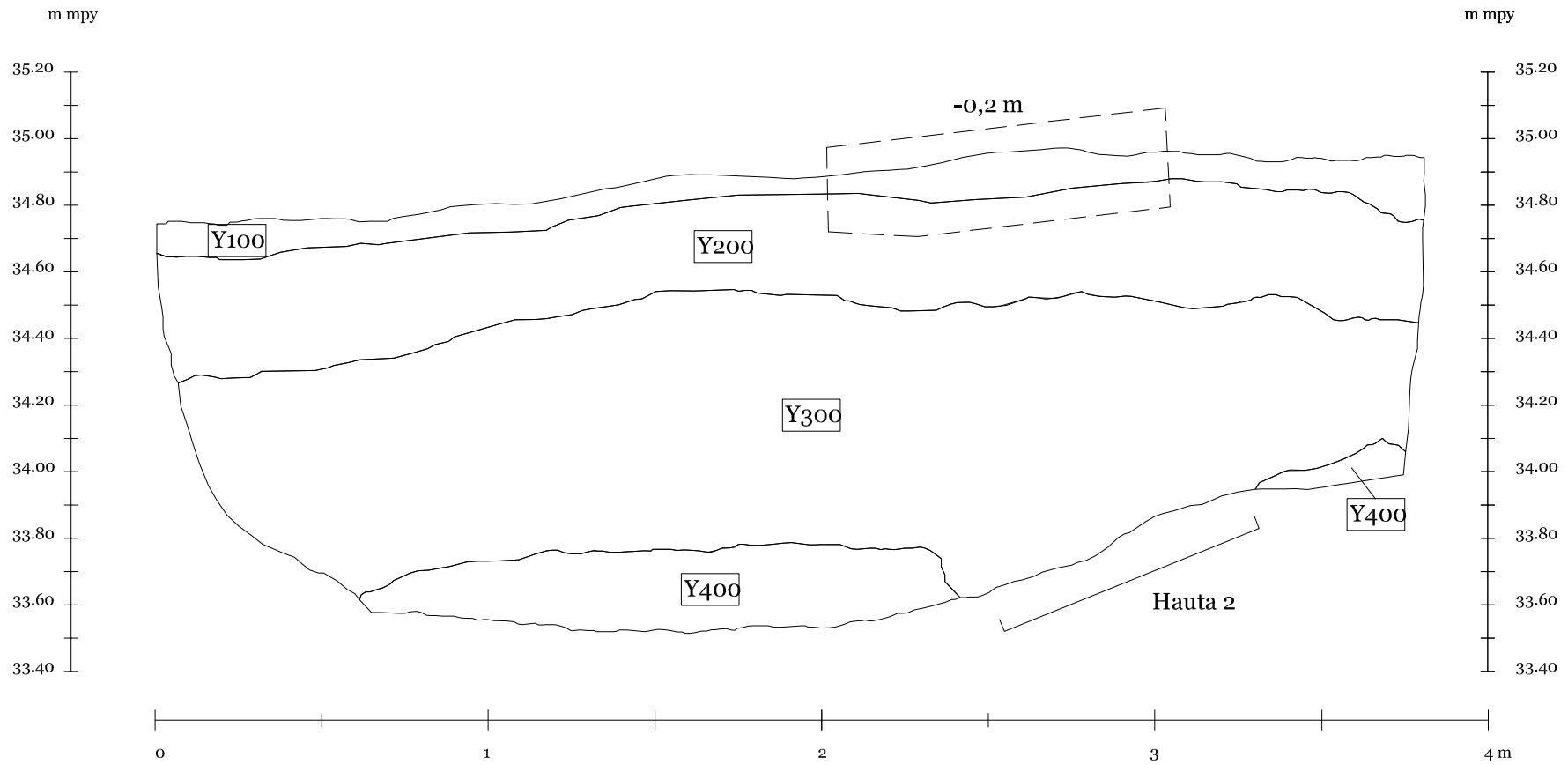
- Puuta
- 1 Tummanruskea hiekka
- 2 Tiilimurskan sekainen tummanruskea hiekka
- 3 Pintamaan sekainen tummanruskea hiekka
- 4 Vaaleanruskea hiekka
- Tiili
- Kivi
- 34,23 Vaaituslukema (m mpy)

- 5 Tummanruskea savi
- 6 Tummanruskea savi, jossa tiilimurskaa
- 7 Vaaleanruskea hiekka
- 8 Vaaleanruskea savi

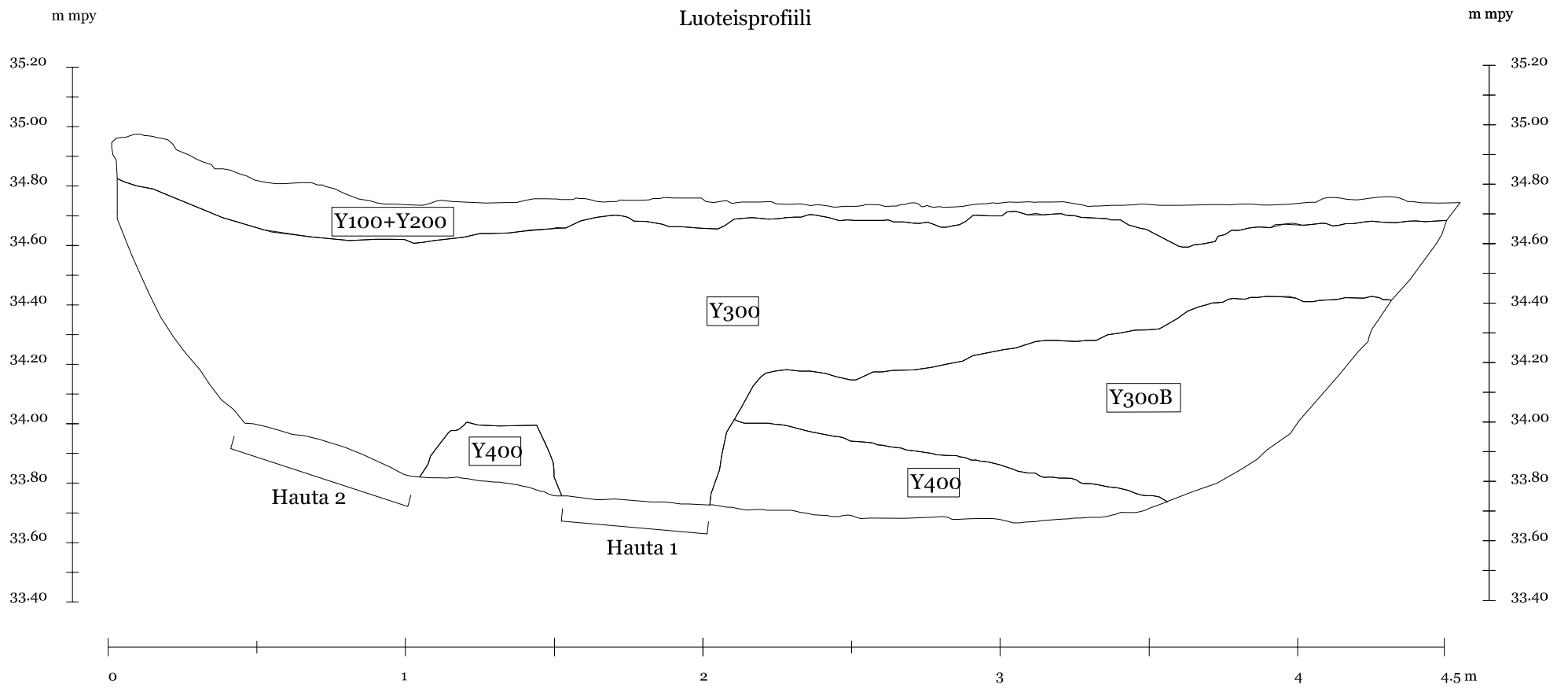

Askola Monnikylän hautausmaa U. Köngäs 2010	Koeojat 2 ja 5 Dokumentointitaso 1
MITTAUSDOKUMENTOINTI U. Köngäs, K. Salo Puht.piirt. S. Louzolo 2010	Mk 1:50 MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Kartta 2	

Koillisprofiili

Luoteisprofiili

1 m

- Y100** Pintaturve
- Y200** Harmaa mullansekainen irtonainen hiekka
- Y300** Harmaanruskea hieno hiekka
- Y300B** Harmaanruskea hieno hiekka, jossa tummempia ja vaaleampia kerroksia
- Y400** Kellertävän ruskea hieno hiekka

<p>Askola Monninkylän hautausmaa U.Köngäs 2010</p>	<p>Koeoja 3 Kaakkois- ja luoteisprofiilit Y100, Y200, Y300, Y300B, Y400 Mk 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI K. Salo, U. Köngäs Puht. piirt. S. Louzolo 2010</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p>
<p>Kartta 4</p>	